

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého,

Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobkyně:

Mgr. S. W., narozená X,
bytem X,
zastoupená advokátem JUDr. Janem Walterem,
sídlem Volyňských Čechů 837, 438 01 Žatec,

proti

žalovanému:

Krajský úřad Ústeckého kraje,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2019, č. j. KUUK/110461/2019/UPS-3,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 16. 8. 2019, č. j. KUUK/110461/2019/UPS-3, a rozhodnutí Městského úřadu Vejprty ze dne 25. 7. 2019, č. j. MU-VEJ/107/2019/taj, se **zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen zaplatit** žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2019, č. j. KUUK/110461/2019/UPS-3, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Vejprty (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 25. 7. 2019, č. j. MU-VEJ/107/2019/taj (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

povinný subjekt podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), částečně odmítl žádost žalobkyně o informace ze dne 5. 7. 2019, a to v bodech č. 3 a 4 týkajících se „sdělení, jaké konkrétní úkony, kterou úřední osobou a kdy provedl Váš úřad při vyřizování stížnosti“ a „poskytnutí podkladů, které si Váš úřad při vyřizování stížnosti opatřil“ z důvodu neexistence informací. Žalobkyně se v žalobě zároveň domáhala toho, aby soud zrušil i prvostupňové rozhodnutí a nařídil povinnému subjektu poskytnout žalobkyni vyžádané informace. Zároveň požadovala, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně nejprve namítla, že napadené rozhodnutí nebylo dostatečně odůvodněno podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Uvedla, že odůvodnění je nesrozumitelné, neboť žalovaný v něm potvrzoval jako správný důvod rozhodnutí povinného subjektu, který ale povinný subjekt ve svém rozhodnutí neuvedl. Žalobkyně upozornila na to, že povinný subjekt odmítl poskytnout informace z důvodu jejich neexistence, zatímco žalovaný uvedl, že důvodem odmítnutí bylo, že povinný subjekt informacemi nedisponuje. Žalovaný tak podle názoru žalobkyně chybně podsunul povinnému subjektu argument, který povinný subjekt nepoužil. K nedostatečnému odůvodnění žalobkyně poukázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006-63, a ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109.
3. Žalobkyně namítala, že rovněž rozhodnutí povinného subjektu nebylo dostatečně odůvodněno. Již v odvolání uvedla, že povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí neukázal, že vyvinul dostatečné úsilí k dohledání vyžádaných informací. Žalovaný se podle názoru žalobkyně s odvolací námitkou nedostatečně vypořádal. Povinnost správního orgánu přesvědčivě ukázat, že vyvinul náležité úsilí o vyhledání informace, vyplývá podle žalobkyně nejen z § 68 odst. 3 správního řádu, ale i z judikatury Nejvyššího správního soudu. Žalobkyně zdůraznila, že povinný subjekt pouze uvedl, že vyžádaná informace neexistuje, ale z rozhodnutí žádným způsobem nevyplývá, jakým způsobem povinný subjekt k tomuto zjištění dospěl. Dle žalobkyně takové zjištění nelze podrobit jakémukoliv přezkoumání a poukázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36, a ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41.
4. Žalobkyně dále v odvolání ve vztahu k nedostatečnému odůvodnění prvostupňového rozhodnutí namítla, že povinný subjekt v něm nedoložil, že nemá povinnost informací disponovat. K požadavku, aby se správní orgán zabýval tím, zda nemá povinnost neexistující informací disponovat, odkázala žalobkyně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67.
5. Žalobkyně rovněž poukázala na nesprávnou právní úvahu o tom, že se při přezkumu rozhodnutí povinného subjektu v odvolacím řízení uplatní pravidlo uvedené v § 16 odst. 4 InfZ. Žalovaný nesprávně uvedl, že právní úprava umožňuje zrušit napadené rozhodnutí povinného subjektu v souladu s § 16 odst. 4 InfZ pouze v případě, pokud sám nadřízený orgán neshledá důvody pro odmítnutí žádosti. K tomu žalobkyně uvedla, že se toto ustanovení týká pouze soudního přezkumu rozhodnutí povinného subjektu, nikoli přezkumu před správním orgánem.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

6. Žalobkyně dále uvedla, že žalovaný odůvodnění prvostupňového rozhodnutí sám doplnil, když uvedl, že se odepřené informace týkají úkonů a podkladů správního orgánu při vyřizování stížnosti podle § 175 správního řádu a že postup správního orgánu při vyřizování takové stížnosti není dán zákonem. Žalobkyně připomněla, že správní orgány nemohou uplatňovat svou moc bez zákonné licence a jejich postup při vyřizování stížností je upraven v § 175 správního řádu a obecnými zásadami činnosti správních orgánů (§ 2 - § 8 správního řádu). Žalobkyně upozornila na zásadu materiální pravdy a povinnost správního orgánu zjistit skutkový stav věci z objektivních podkladů. Předmětnou stížnost podle názoru žalobkyně musela vyřizovat konkrétní úřední osoba, která činila určité kroky a vedla o nich záznamy. Žalobkyně rovněž nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že není povinností správního orgánu vést záznamy o šetření stížnosti nebo zajišťovat nové podklady. Zdůraznila, že se jedná o nesrozumitelné tvrzení, neboť předmět žádosti se vztahoval na veškeré podklady, které si povinný subjekt k vyřizování stížnosti opatřil.
7. Žalobkyně v žalobě na závěr namítla, že napadeným rozhodnutím byla zkrácena na svém veřejném subjektivním právu na poskytnutí informací zaručeným čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a to nezákonným rozhodnutím žalovaného, který nedostál své povinnosti zjednat nápravu a neochránil žalobkyni před nesprávným rozhodnutím povinného subjektu. Rozhodnutím žalovaného tak došlo k faktickému odepření informace.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě nejprve zopakoval dosavadní průběh správního řízení a nesouhlasil s tvrzením žalobkyně, že povinnému subjektu podsunul argument, který tento nepoužil. Podle názoru žalovaného si použité termíny „nedisponuje“ a „neexistuje“ neprotiřečí, jelikož nelze disponovat něčím, co neexistuje. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyni lze přisvědčit v tom smyslu, že odůvodnění rozhodnutí povinného subjektu je poměrně stručné. Žalovaný v odvolacím řízení dospěl k závěru, že jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti, a proto nevracel věc povinnému subjektu k novému projednání, které by odmítnutí žádosti nezvrátilo. Uvedl, že v řízení posuzoval, zda se jedná o informaci, kterou musí povinný subjekt vytvořit v případech, kdy je povinen danou informací disponovat. Žalovaný pokračoval, že v řízení dospěl k závěru, že povinný subjekt není povinen požadovanou informací disponovat, a proto nezpochybnil závěr povinného subjektu, že daná informace neexistuje. Žalovaný dále zdůraznil, že není zákonem dáno, jakým způsobem má správní orgán prošetřit skutečnosti uvedené ve stížnosti na nevhodné chování úředních osob nebo proti postupu podle § 175 správního řádu. Uvedl, že správnímu orgánu rovněž nevyplývá povinnost vést o takovém šetření záznam. K ostatním námitkám odkázal žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

Replika žalobkyně

9. Žalobkyně na vyjádření žalovaného reagovala replikou ze dne 3. 12. 2019, v níž zopakovala svou dosavadní žalobní argumentaci a uvedla, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by závěr o tom, že povinný subjekt informací nedisponuje, byl pouze dedukcí žalovaného učiněnou z tvrzení povinného subjektu o neexistenci informace. Žalovaný výslovně uvedl, že povinný subjekt zdůvodnil své rozhodnutí tím, že vyžádanou

informací nedisponuje. Takový důvod ale povinný subjekt podle názoru žalobkyně ve skutečnosti neuvedl.

10. Žalobkyně podotkla, že úvahy žalovaného ohledně neexistujících informací jsou neprokazatelné, když povinný subjekt v odůvodnění neuvedl, jaké kroky učinil k dohledání informací, tudíž žalovaný nemohl přezkoumat závěr o neexistenci informací.
11. Žalobkyně poté zmínila, že žalovaný ve vyjádření k žalobě nepřípustně doplňuje důvody svého rozhodnutí, když tvrdí, že posuzoval, zda se jedná o informaci, kterou je povinný subjekt povinen nově vytvořit v případech, kdy je povinen danou informací disponovat. V napadeném rozhodnutí totiž o takové úvaze nebyla dle názoru žalobkyně zmínka. Žalobkyně k tomu zdůraznila, že nově uváděné důvody nemohou nahrazovat nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí.
12. Žalobkyně byla toho názoru, že žalovaný v napadeném rozhodnutí špatně dovodil, že není důvodné zpochybňovat tvrzení, pokud povinný subjekt dospěl ke skutkovému zjištění o neexistenci požadované informace. Dle žalobkyně z toho, že neexistuje povinnost povinného subjektu vyžádanou informací disponovat, nevyplývá, že povinný subjekt informací opravdu nedisponuje.

Posouzení věci soudem

13. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
14. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
15. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
16. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Předmětná žádost žalobkyně o informace adresovaná povinnému subjektu ze dne 23. 7. 2019 se týkala stížnosti, ke které se povinný subjekt přípisem tajemníka městského úřadu ze dne 12. 4. 2019 vyjadřoval pro Krajský úřad v Ústí nad Labem. Žádost o informace obsahovala celkem 4 následující body: 1. označení osoby stěžovatele, 2. sdělení, co je předmětem stížnosti, 3. sdělení, jaké konkrétní úkony, kterou úřední osobou a kdy provedl Váš úřad při vyřizování stížnosti, 4. poskytnutí podkladů, které si Váš úřad pro vyřizování stížnosti opatřil. Rozhodnutím ze dne 23. 7. 2019 povinný subjekt informace požadované pod body 1 a 2 poskytl a uvedl k nim, že se jedná o stížnost JUDr. Jana Waltera „ze dne 21. 10. 2017 týkající se přípisu tajemníka městského úřadu ze dne 12. 4. 2019, č. j. MU-VEJ/63/2019/taj.“. V bodech 3 a 4 povinný subjekt žádost žalobkyně o informace Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

částečně odmítl podle § 15 odst. 1 InfZ z důvodu neexistence informací. Povinný subjekt dále odmítnutí nijak nezduvodnil, ani nevysvětlil, z jakého důvodu požadované informace neexistují, jako jediný důvod uvedl neexistenci informací. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 25. 7. 2019 odvolání k žalovanému, ve kterém namítala nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí z důvodu nedostatečného odůvodnění. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

17. Nejprve se soud zabýval námitkami žalobkyně ve vztahu k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou žalobkyně spatřovala v tom, že rozhodnutí bylo nedostatečně odůvodněno a odůvodnění bylo nesrozumitelné, neboť žalovaný v něm uvedl jiný důvod částečného odmítnutí žádosti o informace než povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí. Žalobkyně rovněž namítala nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí, neboť povinný subjekt neprokázal, že vyvinul dostatečné úsilí k vyhledání informací a nedoložil, že nemá povinnost požadovanými informacemi disponovat, přičemž tyto vady žalovaný neodstranil.
18. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že se v odůvodnění rozhodnutí uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
19. S odkazem na shora citovaný § 68 odst. 3 správního řádu soud předně konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svou základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, nebo ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002-25).
20. Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Upozornit lze též na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009-73, dle kterého „účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy“. Soud rovněž připomíná, že správní orgány nesou odpovědnost za zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, ale to v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 Ads 193/2014 – 46).
21. Soud dále uvádí, že správní řízení až do vydání rozhodnutí odvolacího orgánu představuje v souladu se zásadou jednotnosti správního řízení jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 51/2006-65), přičemž účelem řízení před odvolacím správním orgánem je napravovat případná pochybení správního orgánu prvního stupně. Jako jeden celek jsou tak vnímána všechna rozhodnutí vydaná v

jednotlivých fázích řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 2 Afs 143/2016-29, nebo ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47).

22. Soud konstatuje, že v tomto případě povinný subjekt částečně odmítl žádost žalobkyně o informace v bodech 3 a 4 z důvodu neexistence informace. Postupem povinných subjektů v případě neexistence požadované informace se správní soudy již mnohokrát zabývaly. Z konstantní judikatury vyplývá, že neexistence požadované informace představuje tzv. faktický důvod pro odmítnutí žádosti o informace (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 359/2018-30, ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-42, ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 As 71/2007-56). Než však může povinný subjekt odmítnout žádost o informace s ohledem na jejich neexistenci, musí vyvinout jistou míru úsilí, aby požadovanou informaci našel. Povinný subjekt tedy musí nejprve zkoumat, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje.
23. Soud si je zároveň vědom toho, že po povinném subjektu nelze požadovat poskytnutí neexistujících informací, a v tomto směru ho tedy nemůže ani tížit břemeno důkazní k prokázání skutečnosti, že určité informace nemá, neboť nelze prokazovat negativní skutečnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36, a rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 A 196/2017-55, či ze dne 24. 6. 2019, č. j. 5 A 23/2016-53). Po povinném subjektu je ovšem třeba požadovat zdůvodnění toho, jaké konkrétní skutečnosti jej vedly k závěru o tom, že požadované informace nemá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41). Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36: *„Zcela nedostatečným by tedy bylo sdělení povinného subjektu, kterým by bez bližšího zdůvodnění pouze oznámil, že požadované informace nemá. Povinný subjekt musí zejména řádně odůvodnit, z jakých důvodů požadovanými informacemi nedisponuje, resp. disponovat ani nemůže, a na základě jakých skutečností dospěl ke zjištění, že požadované informace nemá (např. zda je vyhledával ve svém informačním systému, v archivu apod.). Takové sdělení včetně jeho zdůvodnění a jeho věrohodnosti je zapotřebí posuzovat v každém jednotlivém případě samostatně v závislosti na jeho konkrétních okolnostech, a to rovněž s přihlédnutím k tomu, zda se nemůže např. jednat jen o obstrukční jednání povinného subjektu. Nelze tedy bez dalšího dovozovat, že pokud povinný subjekt žadateli o informace bez relevantního zdůvodnění pouze sdělí, že tyto informace nemá, musí se žadatel s tímto tvrzením spokojit.“* Skutečnost, zda měl povinný subjekt zákonem stanovenou povinnost danými údaji disponovat, je poté relevantní až v okamžiku, kdy po šetření zjistí, že požadované informace skutečně nemá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 359/2018-30).
24. Soud upozorňuje, že ačkoli v bodech 1 a 2 byly informace žalobkyni poskytnuty, v bodech 3 a 4 byla žádost o informace odmítnuta, ačkoli informace požadované v těchto bodech úzce souvisí s body 1 a 2, neboť se týkají stejné stížnosti, ke které se povinný subjekt vyjadřoval pro Krajský úřad v Ústí nad Labem přípisem tajemníka městského úřadu ze dne 12. 4. 2019. Tento rozpor povinný subjekt nijak nevysvětlil a neobjasnil, proč část informací týkajících se stejné stížnosti neexistuje. Rovněž soud musí dát žalobkyni za pravdu v tom, že v rozhodnutí povinného subjektu chybí jakékoli zdůvodnění, proč požadované informace neexistují. Rozhodnutí povinného subjektu je tedy nepřezkoumatelné, neboť důvody odmítnutí části žádosti nejsou z odůvodnění zřejmé a rozhodnutí tedy nevyhovuje požadavkům § 68 odst. 3 správního řádu.
25. Žalovaný pak shora popsaný deficit prvostupňového rozhodnutí v odůvodnění napadeného rozhodnutí neodstranil, když pouze potvrdil prosté tvrzení povinného Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

subjektu o neexistenci předmětných informací. Z napadeného rozhodnutí, jakož i z rozhodnutí prvostupňového, tak skutečně nelze zjistit, zda se správní orgány ve věci pokoušely požadované informace nalézt a na základě jakých skutečností dospěly k závěru, že je povinný subjekt fakticky nemá. Namítaná rozhodnutí jsou tudíž v daném ohledu nepřezkoumatelná, neboť důvody odmítnutí části žádosti žalobce z jejich odůvodnění nejsou seznatelné, přičemž tak tato rozhodnutí nevyhovují požadavkům plynoucím z § 68 odst. 3 správního řádu.

26. Žalobkyně rovněž nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že postup správního orgánu při vyřizování stížnosti podle § 175 odst. 1 správního řádu není dán zákonem a správní orgán nemá povinnost vést záznamy o šetření stížnosti. K tomu soud uvádí, že žalovaný ve svém rozhodnutí toliko obecně uvádí, že v dané věci není dán procesní postup pro vyřizování stížnosti podle § 175 správního řádu, aniž by svůj závěr zdůvodnil. V rozhodnutí povinného subjektu je však uvedeno, že se předmětná stížnost týkala poskytování informací nikoli stížnosti podle § 175 správního řádu, jak uvádí žalovaný.
27. Podle § 175 odst. 1 správního řádu se mohou dotčené osoby obracet na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li správní řád jiný prostředek ochrany. Podle odst. 4 citovaného ustanovení se stížnost podává u toho správního orgánu, který vede řízení. Tento orgán je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené. Ustanovení § 175 odst. 6 správního řádu stanoví, že o výsledku šetření a přijatých opatření k nápravě učiní správní orgán záznam do spisu, který je v dané věci veden. Pokud o to stěžovatel požádá, má být o výsledku šetření vyrozuměn.
28. S odkazem na výše uvedené znění § 175 správního řádu nelze souhlasit se závěrem žalovaného, že procesní postup při vyřizování stížnosti není dán zákonem a není povinností správního orgánu vést záznamy o šetření stížnosti. Vedle uvedeného nesprávného názoru žalovaného je nutno konstatovat, že není ani zřejmé proč se žalovaný zabýval postupem podle § 175 správního řádu, když v rozhodnutí povinného subjektu stížnost podle § 175 správního řádu ani jinde v předloženém správním spise zmiňována není.
29. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že i napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
30. Podle § 16 odst. 5 InfZ soud při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.
31. Podle tohoto ustanovení tedy platí, že pokud nejsou dány žádné důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, měl by soud povinnému subjektu nařídít, aby požadované informace poskytl. V projednávané věci však za stávajícího stavu nelze uzavřít, že zde neexistují další zákonné důvody pro odmítnutí poskytnutí informací, neboť žalovaný ani povinný subjekt nepostupovali při vyřízení stížnosti žalobkyně zákonným způsobem. Soud proto nemohl nařídít poskytnutí informací dle § 16 odst. 5 věty druhé InfZ.
32. S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud žalobou napadené rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí zrušil. Současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s. ř. s. V rámci dalšího řízení žalovaný při vázanosti právním názorem, který vyslovil soud v tomto

zrušujícím rozsudku, ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že předmětnou vadou řízení bylo stíženo i rozhodnutí povinného subjektu, přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i ke zrušení tohoto rozhodnutí.

33. Jelikož soud napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí, dále se již nezabýval dalšími námitkami žalobkyně ani neprováděl navržené dokazování.
34. Soud v projednávané věci vnímá skutečnost, že v případě žalobkyně jde o značně specifického žadatele, známého nejen žalovanému a povinnému subjektu z úřední činnosti, ale i soudu, který se mimo jiné množstvím a charakterem jeho podání pohybuje na hranici zneužití práva jako jednoho z důvodů odmítnutí poskytnutí informace. Nicméně k aplikaci tohoto institutu musí být splněny podmínky a tyto musí ve svém rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací správní orgány náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 As 385/2019-55).
35. Soud výrokem II. žalobkyni, která měla ve věci plný úspěch, nepřiznal plnou náhradu nákladů řízení, neboť jsou zde důvody zvláštního zřetele hodné podle § 60 odst. 7 s. ř. s. Soud nemůže odhlížet od kontextu celé rozhodované věci „Pila Kovářská“, tedy v kauzách, o nichž je soudu z úřední činnosti známo, že v nich žalobkyně a její právní zástupce aktivně vystupují (v současnosti soud eviduje 64 žalob žalobkyně). Právní zástupce zastupuje žalobkyni, případně Ing. T. W. v obdobných řízeních opakovaně. Všichni tři uvedení jsou v příbuzenském poměru, jak je soudu známo i z jejich podání např. ve věci vedené pod sp. zn. 15 A 46/2019.
36. Soudu je též známo, že žalobkyně zastoupená stejným právním zástupcem jako v nynější věci vedla či stále vede řadu soudních sporů před správními soudy, a to se správními orgány, od nichž požadovala pokaždé poskytnutí informace dle InfZ. V některých sporech je požadováno poskytnutí podání, které dříve učinila jedna ze tří shora jmenovaných osob, tak jako tomu bylo i v tomto případě. Například jenom ke Krajské hygienické stanici Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem bylo podáno celkem 172 podání od žalobkyně, Ing. T. W. a JUDr. Jana Waltera, jak je zřejmé z rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 3. 2022, sp. zn. 15 A 107/2019. Z rozsudku zdejšího soudu ze dne 18. 5. 2022, sp. zn. 15 A 130/2019, vyplývá, že uvedená trojice podala k Ministerstvu pro místní rozvoj od roku 2015 celkem 1042 podání.
37. Obdobná situace je i u dalších správních soudů, např. lze odkázat na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2019, č. j. 14 A 80/2019-34, kde je uvedeno, že žalobkyně, případně Ing. T. W., oba vždy zastoupeni právním zástupcem JUDr. Janem Walterem, jen v průběhu měsíce ledna až dubna 2019 podali v této věci u správního orgánu celkem osm žádostí o poskytnutí informací podle InfZ, přičemž těmito žádostmi vždy usilovali o sdělení, jakým způsobem se žalovaný vypořádal s dřívějším podáním (žádostí o prošetření způsobu vyřízení stížnosti) právního zástupce žalobkyně, a že Ministerstvo pro místní rozvoj jen za období ledna až května 2019 eviduje na 250 podání výše uvedených osob. V tomto rozsudku Městský soud v Praze dospěl k závěru, že „skutečným motivem žadatelů není kontrola veřejné moci prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím, ale šikanózní postup, kterým tyto osoby sledují personální a časové zatížení žalovaného.“
38. Pokud jde o Ing. T. W., rovněž pravidelně zastupovaného právním zástupcem žalobkyně, soudu je známo, že vedl či stále vede taktéž celou řadu obdobných soudních sporů před správními soudy jako žalobkyně. Jedná se například o žaloby projednávané zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 151/2017, 15 A 216/2017, 15 A 232/2017, 15 A 240/2017, 15 A 250/2017, 15 A 24/2018, 15 A 42/2018, 15 A 45/2018, 15 A 74/2018, 15 A 75/2018, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

15 A 82/2018, 15 A 151/2018, 15 A 161/2018, 15 A 182/2018, 15 A 193/2018, 15 A 224/2018, 15 A 27/2019, 15 A 28/2019, 15 A 29/2019, 15 A 46/2019, 15 A 48/2019, 15 A 49/2019, 15 A 63/2019, 15 A 72/2019, 15 A 87/2019, 15 A 88/2019, 15 A 89/2019, 15 A 102/2019, 15 A 103/2019, 15 A 104/2019, 15 A 108/2019, 15 A 133/2019, 15 A 137/2019, 15 A 140/2019, 15 A 144/2019, 15 A 145/2019, 15 A 148/2019, 15 A 151/2019, 15 A 163/2019, 15 A 24/2020, 15 A 26/2020, 15 A 27/2020 či 16 A 4/2021.

39. Žaloby, jimiž Ing. T. W. napadá postup správních orgánů při vyřizování žádostí dle InfZ, jsou dále evidovány např. u Městského soudu v Praze, a to pod sp. zn. 3 A 174/2017, 5 A 209/2017, 11 A 129/2018, 11 A 213/2018, 14 A 106/2018, 3 A 98/2018, 5 A 174/2018, 8 A 35/2018, 9 A 191/2018, 9 A 211/2018, 6 A 67/2019, 10 A 100/2019, 10 A 165/2019, 14 A 80/2019, 8 A 16/2019, 9 A 89/2019, 11 A 7/2020, 11 A 15/2020, 14 A 48/2020 či 17 A 50/2020.
40. Soud proto uzavírá, že jeho úkolem je poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům, a nikoliv napomáhat některým osobám k tvorbě zisku na úkor protistrany, kterou tyto osoby systematicky zahrnují podáními, a to evidentně s očekáváním, že při vyřizování těchto podání dojde v některých případech k formálně chybnému postupu, proti němuž budou následně brojit žalobou. Nejvyšší správní soud užívá zobecňující označení takových osob jako osob vedoucích „spor pro spor“, a nikoli pro získání informace (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2015, č. j. 8 As 182/2014-12). S ohledem na výše uvedená zjištění o postupu jmenovaných osob v jiných řízeních soud pro toto řízení dospěl k závěru, že žalobkyni přísluší toliko náhrada nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, která odpovídá soudnímu poplatku ve výši 3 000 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit v obvyklé lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 1. června 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého,

Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobkyně:

Mgr. S. W., narozená X,
bytem X,
zastoupená advokátem JUDr. Janem Walterem,
sídlem Volyňských Čechů 837, 438 01 Žatec,

proti

žalovanému:

Krajský úřad Ústeckého kraje,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2019, č. j. KUUK/113880/2019/UPS-3,

takto:

- I.** Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 26. 8. 2019, č. j. KUUK/113880/2019/UPS-3, a rozhodnutí Městského úřadu Vejprty ze dne 9. 8. 2019, č. j. MU-VEJ/127/2019/taj, se **zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný je **povinen zaplatit** žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2019, č. j. KUUK/113880/2019/UPS-3, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Vejprty (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 9. 8. 2019, č. j. MU-VEJ/127/2019/taj (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

povinný subjekt podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), částečně odmítl žádost žalobkyně o informace ze dne 5. 7. 2019, a to v bodech č. 3 a 4 týkajících se „sdělení, jaké konkrétní úkony, kterou úřední osobou a kdy provedl Váš úřad při vyřizování stížnosti“ a „poskytnutí podkladů, které si Váš úřad při vyřizování stížnosti opatřil“ z důvodu neexistence informací. Žalobkyně se v žalobě zároveň domáhala toho, aby soud zrušil i prvostupňové rozhodnutí a nařídil povinnému subjektu poskytnout žalobkyni vyžádané informace. Zároveň požadovala, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně nejprve namítla, že napadené rozhodnutí nebylo dostatečně odůvodněno podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Uvedla, že odůvodnění je nesrozumitelné, neboť žalovaný v něm potvrzoval jako správný důvod rozhodnutí povinného subjektu, který ale povinný subjekt ve svém rozhodnutí neuvedl. Žalobkyně upozornila na to, že povinný subjekt odmítl poskytnout informace z důvodu jejich neexistence, zatímco žalovaný uvedl, že důvodem odmítnutí bylo, že povinný subjekt informacemi nedisponuje. Žalovaný tak podle názoru žalobkyně chybně podsunul povinnému subjektu argument, který povinný subjekt nepoužil. K nedostatečnému odůvodnění žalobkyně poukázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006-63, a ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109.
3. Žalobkyně namítala, že rovněž rozhodnutí povinného subjektu nebylo dostatečně odůvodněno. Již v odvolání uvedla, že povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí neukázal, že vyvinul dostatečné úsilí k dohledání vyžádaných informací. Žalovaný se podle názoru žalobkyně s odvolací námitkou nedostatečně vypořádal. Povinnost správního orgánu přesvědčivě ukázat, že vyvinul náležité úsilí o vyhledání informace, vyplývá podle žalobkyně nejen z § 68 odst. 3 správního řádu, ale i z judikatury Nejvyššího správního soudu. Žalobkyně zdůraznila, že povinný subjekt pouze uvedl, že vyžádaná informace neexistuje, ale z rozhodnutí žádným způsobem nevyplývá, jakým způsobem povinný subjekt k tomuto zjištění dospěl. Dle žalobkyně takové zjištění nelze podrobit jakémukoliv přezkoumání a poukázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36, a ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41.
4. Žalobkyně dále v odvolání ve vztahu k nedostatečnému odůvodnění prvostupňového rozhodnutí namítla, že povinný subjekt v něm nedoložil, že nemá povinnost informací disponovat. K požadavku, aby se správní orgán zabýval tím, zda nemá povinnost neexistující informací disponovat, odkázala žalobkyně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67.
5. Žalobkyně rovněž poukázala na nesprávnou právní úvahu, o tom, že se při přezkumu rozhodnutí povinného subjektu v odvolacím řízení uplatní pravidlo uvedené v § 16 odst. 4 InfZ. Žalovaný nesprávně uvedl, že právní úprava umožňuje zrušit napadené rozhodnutí povinného subjektu v souladu s § 16 odst. 4 InfZ pouze v případě, pokud sám nadřízený orgán neshledá důvody pro odmítnutí žádosti. K tomu žalobkyně uvedla, že se toto ustanovení týká pouze soudního přezkumu rozhodnutí povinného subjektu, nikoli přezkumu před správním orgánem.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

6. Žalobkyně dále uvedla, že žalovaný odůvodnění prvostupňového rozhodnutí sám doplnil, když uvedl, že se odepřené informace týkají úkonů a podkladů správního orgánu při vyřizování stížnosti podle § 175 správního řádu a že postup správního orgánu při vyřizování takové stížnosti není dán zákonem. Žalobkyně připomněla, že správní orgány nemohou uplatňovat svou moc bez zákonné licence a jejich postup při vyřizování stížností je upraven v § 175 správního řádu a obecnými zásadami činnosti správních orgánů (§ 2 - § 8 správního řádu). Žalobkyně upozornila na zásadu materiální pravdy a povinnost správního orgánu zjistit skutkový stav věcí z objektivních podkladů. Předmětnou stížnost podle názoru žalobkyně musela vyřizovat konkrétní úřední osoba, která činila určité kroky a vedla o nich záznamy. Žalobkyně rovněž nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že není povinností správního orgánu vést záznamy o šetření stížnosti nebo zajišťovat nové podklady. Zdůraznila, že se jedná o nesrozumitelné tvrzení, neboť předmět žádosti se vztahoval na veškeré podklady, které si povinný subjekt k vyřizování stížnosti opatřil.
7. Žalobkyně v žalobě na závěr namítla, že napadeným rozhodnutím byla zkrácena na svém veřejném subjektivním právu na poskytnutí informací zaručeným čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a to nezákonným rozhodnutím žalovaného, který nedostal své povinnosti zjednat nápravu a neochránil žalobkyni před nesprávným rozhodnutím povinného subjektu. Rozhodnutím žalovaného tak došlo k faktickému odepření informace.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě nejprve zopakoval dosavadní průběh správního řízení a nesouhlasil s tvrzením žalobkyně, že povinnému subjektu podsunul argument, který tento nepoužil. Podle názoru žalovaného si použité termíny „nedisponuje“ a „neexistuje“ neprotiřečí, jelikož nelze disponovat něčím, co neexistuje. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyni lze přisvědčit v tom smyslu, že odůvodnění rozhodnutí povinného subjektu je poměrně stručné. Žalovaný v odvolacím řízení dospěl k závěru, že jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti, a proto nevracel věc povinnému subjektu k novému projednání, které by odmítnutí žádosti nezvrátilo. Uvedl, že v řízení posuzoval, zda se jedná o informaci, kterou musí povinný subjekt vytvořit v případech, kdy je povinen danou informací disponovat. Žalovaný pokračoval, že v řízení dospěl k závěru, že povinný subjekt není povinen požadovanou informací disponovat, a proto nezpochybnil závěr povinného subjektu, že daná informace neexistuje. Žalovaný dále zdůraznil, že není zákonem dáno, jakým způsobem má správní orgán prošetřit skutečnosti uvedené ve stížnosti na nevhodné chování úředních osob nebo proti postupu podle § 175 správního řádu. Uvedl, že správnímu orgánu rovněž nevyplývá povinnost vést o takovém šetření záznam. K ostatním námitkám odkázal žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

Replika žalobkyně

9. Žalobkyně na vyjádření žalovaného reagovala replikou ze dne 3. 12. 2019, v níž zopakovala svou dosavadní žalobní argumentaci a poznamenala, že žalovaný až ve vyjádření k žalobě objasnil pojmy „neexistující informace“ a „informace, kterou povinný subjekt nedisponuje“. Žalobkyně konstatovala, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí

nevyplývá, že by závěr o tom, že povinný subjekt informací nedisponuje, byl pouze dedukcí žalovaného učiněnou z tvrzení povinného subjektu o neexistenci informace. Žalovaný výslovně uvedl, že povinný subjekt zdůvodnil své rozhodnutí tím, že vyžádanou informací nedisponuje. Takový důvod ale povinný subjekt podle názoru žalobkyně ve skutečnosti neuvedl.

10. Žalobkyně podotkla, že úvahy žalovaného ohledně neexistujících informací jsou neprokazatelné, když povinný subjekt v odůvodnění neuvedl, jaké kroky učinil k dohledání informací, tudíž žalovaný nemohl přezkoumat závěr o neexistenci informací.
11. Žalobkyně poté zmínila, že žalovaný ve vyjádření k žalobě nepřipustně doplňuje důvody svého rozhodnutí, když tvrdí, že posuzoval, zda se jedná o informaci, kterou je povinný subjekt povinen nově vytvořit v případech, kdy je povinen danou informací disponovat. V napadeném rozhodnutí totiž o takové úvaze nebyla dle názoru žalobkyně zmínka. Žalobkyně k tomu zdůraznila, že nově uváděné důvody nemohou nahrazovat nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí.
12. Žalobkyně byla toho názoru, že žalovaný v napadeném rozhodnutí špatně dovedl, že není důvodné zpochybňovat tvrzení, pokud povinný subjekt dospěl ke skutkovému zjištění o neexistenci požadované informace. Dle žalobkyně z toho, že neexistuje povinnost povinného subjektu vyžádanou informací disponovat, nevyplývá, že povinný subjekt informací opravdu nedisponuje.

Posouzení věci soudem

13. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
14. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
15. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
16. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Předmětná žádost žalobkyně o informace adresovaná povinnému subjektu ze dne 27. 7. 2019 se týkala stížnosti, ke které se povinný subjekt přípisem tajemníka městského úřadu ze dne 12. 4. 2019 vyjadřoval pro Krajský úřad v Ústí nad Labem. Žádost o informace obsahovala celkem
4 následující body: 1. označení osoby stěžovatele, 2. sdělení, co je předmětem stížnosti, 3. sdělení, jaké konkrétní úkony, kterou úřední osobou a kdy provedl Váš úřad při vyřizování stížnosti, 4. poskytnutí podkladů, které si Váš úřad pro vyřizování stížnosti opatřil. Rozhodnutím ze Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dne

9. 8. 2019 povinný subjekt informace požadované pod body 1 a 2 poskytl a uvedl k nim, že se jedná o stížnost JUDr. Jana Waltera „ze dne 21. 10. 2017 týkající se přípisu tajemníka městského úřadu ze dne 12. 4. 2019, č. j. MU-VEJ/63/2019/taj.“. V bodech 3 a 4 povinný subjekt žádost žalobkyně o informace částečně odmítl podle § 15 odst. 1 InfZ z důvodu neexistence informací. Povinný subjekt dále odmítnutí nijak nezdůvodnil, ani nevysvětlil, z jakého důvodu požadované informace neexistují, jako jediný důvod uvedl neexistenci informací. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 11. 8. 2019 odvolání k žalovanému, ve kterém namítala nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí z důvodu nedostatečného odůvodnění. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

17. Nejprve se soud zabýval námitkami žalobkyně ve vztahu k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou žalobkyně spatřovala v tom, že rozhodnutí bylo nedostatečně odůvodněno a odůvodnění bylo nesrozumitelné, neboť žalovaný v něm uvedl jiný důvod částečného odmítnutí žádosti o informace než povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí. Žalobkyně rovněž namítala nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí, neboť povinný subjekt neprokázal, že vyvinul dostatečné úsilí k vyhledání informací a nedoložil, že nemá povinnost požadovanými informacemi disponovat, přičemž tyto vady žalovaný neodstranil.
18. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že se v odůvodnění rozhodnutí uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
19. S odkazem na shora citovaný § 68 odst. 3 správního řádu soud předně konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svou základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, nebo ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002-25).
20. Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Upozornit lze též na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009-73, dle kterého „účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy“. Soud rovněž připomíná, že správní orgány nesou odpovědnost za zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, ale to v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 Ads 193/2014 – 46).

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

21. Soud dále uvádí, že správní řízení až do vydání rozhodnutí odvolacího orgánu představuje v souladu se zásadou jednotnosti správního řízení jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 51/2006-65), přičemž účelem řízení před odvolacím správním orgánem je napravovat případná pochybení správního orgánu prvního stupně. Jako jeden celek jsou tak vnímána všechna rozhodnutí vydaná v jednotlivých fázích řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 2 Afs 143/2016-29, nebo ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47).
22. Soud konstatuje, že v tomto případě povinný subjekt částečně odmítl žádost žalobkyně o informace v bodech 3 a 4 z důvodu neexistence informace. Postupem povinných subjektů v případě neexistence požadované informace se správní soudy již mnohokrát zabývaly. Z konstantní judikatury vyplývá, že neexistence požadované informace představuje tzv. faktický důvod pro odmítnutí žádosti o informace (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 359/2018-30, ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-42, ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 As 71/2007-56). Než však může povinný subjekt odmítnout žádost o informace s ohledem na jejich neexistenci, musí vyvinout jistou míru úsilí, aby požadovanou informaci našel. Povinný subjekt tedy musí nejprve zkoumat, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje.
23. Soud si je zároveň vědom toho, že po povinném subjektu nelze požadovat poskytnutí neexistujících informací a v tomto směru ho tedy nemůže ani tížit břemeno důkazní k prokázání skutečnosti, že určité informace nemá, neboť nelze prokazovat negativní skutečnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36, a rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 A 196/2017-55, či ze dne 24. 6. 2019, č. j. 5 A 23/2016-53). Po povinném subjektu je ovšem třeba požadovat zdůvodnění toho, jaké konkrétní skutečnosti jej vedly k závěru o tom, že požadované informace nemá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41). Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36: *„Zcela nedostatečným by tedy bylo sdělení povinného subjektu, kterým by bez bližšího zdůvodnění pouze oznámil, že požadované informace nemá. Povinný subjekt musí zejména řádně odůvodnit, z jakých důvodů požadovanými informacemi nedisponuje, resp. disponovat ani nemůže, a na základě jakých skutečností dospěl ke zjištění, že požadované informace nemá (např. zda je vyhledával ve svém informačním systému, v archivu apod.). Takové sdělení včetně jeho zdůvodnění a jeho věrohodnosti je zapotřebí posuzovat v každém jednotlivém případě samostatně v závislosti na jeho konkrétních okolnostech, a to rovněž s přihlédnutím k tomu, zda se nemůže např. jednat jen o obstrukční jednání povinného subjektu. Nelze tedy bez dalšího dovozovat, že pokud povinný subjekt žadateli o informace bez relevantního zdůvodnění pouze sdělí, že tyto informace nemá, musí se žadatel s tímto tvrzením spokojit.“* Skutečnost, zda měl povinný subjekt zákonem stanovenou povinnost danými údaji disponovat, je poté relevantní až v okamžiku, kdy po šetření zjistí, že požadované informace skutečně nemá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 359/2018-30).
24. Soud upozorňuje, že ačkoli v bodech 1 a 2 byly informace žalobkyni poskytnuty, v bodech 3 a 4 byla žádost o informace odmítnuta, ačkoli informace požadované v těchto bodech úzce souvisí s body 1 a 2, neboť se týkají stejné stížnosti, ke které se povinný subjekt vyjadřoval pro Krajský úřad v Ústí nad Labem přípisem tajemníka městského úřadu ze dne 12. 4. 2019. Tento rozpor povinný subjekt nijak nevysvětlil a neobjasnil, proč část informací týkajících se stejné stížnosti neexistuje. Rovněž soud musí dát žalobkyni za pravdu v tom, že v rozhodnutí povinného subjektu chybí jakékoli zdůvodnění, proč požadované informace neexistují. Rozhodnutí povinného subjektu je tedy

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nepřezkoumatelné, neboť důvody odmítnutí části žádosti nejsou z odůvodnění zřejmé a rozhodnutí tedy nevyhovuje požadavkům § 68 odst. 3 správního řádu.

25. Žalovaný pak shora popsaný deficit prvostupňového rozhodnutí v odůvodnění napadeného rozhodnutí neodstranil, když pouze potvrdil prosté tvrzení povinného subjektu o neexistenci předmětných informací. Z napadeného rozhodnutí, jakož i z rozhodnutí prvostupňového, tak skutečně nelze zjistit, zda se správní orgány ve věci pokoušely požadované informace nalézt a na základě jakých skutečností dospěly k závěru, že je povinný subjekt fakticky nemá. Namítaná rozhodnutí jsou tudíž v daném ohledu nepřezkoumatelná, neboť důvody odmítnutí části žádosti žalobce z jejich odůvodnění nejsou seznatelné, přičemž tak tato rozhodnutí nevyhovují požadavkům plynoucím z § 68 odst. 3 správního řádu.
26. Žalobkyně rovněž nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že postup správního orgánu při vyřizování stížnosti podle § 175 odst. 1 správního řádu není dán zákonem a správní orgán nemá povinnost vést záznamy o šetření stížnosti. K tomu soud uvádí, že žalovaný ve svém rozhodnutí toliko obecně uvádí, že v dané věci není dán procesní postup pro vyřizování stížnosti podle § 175 správního řádu, aniž by svůj závěr zdůvodnil. V rozhodnutí povinného subjektu je však uvedeno, že se předmětná stížnost týkala poskytování informací nikoli stížnosti podle § 175 správního řádu, jak uvádí žalovaný.
27. Podle § 175 odst. 1 správního řádu se mohou dotčené osoby obracet na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li správní řád jiný prostředek ochrany. Podle odst. 4 citovaného ustanovení se stížnost podává u toho správního orgánu, který vede řízení. Tento orgán je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené. Ustanovení § 175 odst. 6 správního řádu stanoví, že o výsledku šetření a přijatých opatření k nápravě učiní správní orgán záznam do spisu, který je v dané věci veden. Pokud o to stěžovatel požádá, má být o výsledku šetření vyrozuměn.
28. S odkazem na výše uvedené znění § 175 správního řádu nelze souhlasit se závěrem žalovaného, že procesní postup při vyřizování stížnosti není dán zákonem a není povinností správního orgánu vést záznamy o šetření stížnosti. Vedle uvedeného nesprávného názoru žalovaného je nutno konstatovat, že není ani zřejmé proč se žalovaný zabýval postupem podle § 175 správního řádu, když v rozhodnutí povinného subjektu stížnost podle § 175 správního řádu ani jinde v předloženém správním spise zmiňována není.
29. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že i napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
30. Podle § 16 odst. 5 InfZ soud při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.
31. Podle tohoto ustanovení tedy platí, že pokud nejsou dány žádné důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, měl by soud povinnému subjektu nařídít, aby požadované informace poskytl. V projednávané věci však za stávajícího stavu nelze uzavřít, že zde neexistují další zákonné důvody pro odmítnutí poskytnutí informace, neboť žalovaný ani povinný subjekt nepostupovali při vyřízení stížnosti žalobkyně zákonným způsobem. Soud proto nemohl nařídít poskytnutí informace dle § 16 odst. 5 věty druhé InfZ.

32. S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud žalobou napadené rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí zrušil. Současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s. ř. s. V rámci dalšího řízení žalovaný při vázanosti právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku, ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že předmětnou vadou řízení bylo stíženo i rozhodnutí povinného subjektu, přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i ke zrušení tohoto rozhodnutí.
33. Jelikož soud napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí, dále se již nezabýval dalšími námitkami žalobkyně ani neprováděl navrhované dokazování.
34. Soud v projednávané věci vnímá skutečnost, že v případě žalobkyně jde o značně specifického žadatele, známého nejen žalovanému a povinnému subjektu z úřední činnosti, ale i soudu, který se mimo jiné množstvím a charakterem jeho podání pohybuje na hranici zneužití práva jako jednoho z důvodů odmítnutí poskytnutí informace. Nicméně k aplikaci tohoto institutu musí být splněny podmínky a tyto musí ve svém rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací správní orgány náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 As 385/2019-55).
35. Soud výrokem II. žalobkyni, která měla ve věci plný úspěch, nepřiznal plnou náhradu nákladů řízení, neboť jsou zde důvody zvláštního zřetele hodné podle § 60 odst. 7 s. ř. s. Soud nemůže odhlížet od kontextu celé rozhodované věci „Pila Kovářská“, tedy v kauzách, o nichž je soudu z úřední činnosti známo, že v nich žalobkyně a její právní zástupce aktivně vystupují (v současnosti soud eviduje 64 žalob žalobkyně). Právní zástupce zastupuje žalobkyni, případně Ing. T. W. v obdobných řízeních opakovaně. Všichni tři uvedení jsou v příbuzenském poměru, jak je soudu známo i z jejich podání např. ve věci vedené pod sp. zn. 15 A 46/2019.
36. Soudu je též známo, že žalobkyně zastoupená stejným právním zástupcem jako v nynější věci vedla či stále vede řadu soudních sporů před správními soudy, a to se správními orgány, od nichž požadovala pokaždé poskytnutí informace dle InfZ. V některých sporech je požadováno poskytnutí podání, které dříve učinila jedna ze tří shora jmenovaných osob, tak jako tomu bylo v tomto případě. Například jenom ke Krajské hygienické stanici Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem bylo podáno celkem 172 podání od žalobkyně, Ing. T. W. a JUDr. Jana Waltera, jak je zřejmé z rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 3. 2022, sp. zn. 15 A 107/2019. Z rozsudku zdejšího soudu ze dne 18. 5. 2022, sp. zn. 15 A 130/2019, vyplývá, že uvedená trojice podala k Ministerstvu pro místní rozvoj od roku 2015 celkem 1042 podání.
37. Obdobná situace je i u dalších správních soudů, např. lze odkázat na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2019, č. j. 14 A 80/2019-34, kde je uvedeno, že žalobkyně, případně Ing. T. W., oba vždy zastoupeni právním zástupcem JUDr. Janem Walterem, jen v průběhu měsíce ledna až dubna 2019 podali v této věci u správního orgánu celkem osm žádostí o poskytnutí informací podle InfZ, přičemž těmito žádostmi vždy usilovali o sdělení, jakým způsobem se žalovaný vypořádal s dřívějším podáním (žádostí o prošetření způsobu vyřízení stížnosti) právního zástupce žalobkyně, a že Ministerstvo pro místní rozvoj jen za období ledna až května 2019 eviduje na 250 podání výše uvedených osob. V tomto rozsudku Městský soud v Praze dospěl k závěru, že *„skutečným motivem žadatelů není kontrola veřejné moci prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím, ale šikanózní postup, kterým tyto osoby sledují personální a časové zatížení žalovaného.“*

38. Pokud jde o Ing. T. W., rovněž pravidelně zastupovaného právním zástupcem žalobkyně, soudu je známo, že vedl či stále vede taktéž celou řadu obdobných soudních sporů před správními soudy jako žalobkyně. Jedná se například o žaloby projednávané zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 151/2017, 15 A 216/2017, 15 A 232/2017, 15 A 240/2017, 15 A 250/2017, 15 A 24/2018, 15 A 42/2018, 15 A 45/2018, 15 A 74/2018, 15 A 75/2018, 15 A 82/2018, 15 A 151/2018, 15 A 161/2018, 15 A 182/2018, 15 A 193/2018, 15 A 224/2018, 15 A 27/2019, 15 A 28/2019, 15 A 29/2019, 15 A 46/2019, 15 A 48/2019, 15 A 49/2019, 15 A 63/2019, 15 A 72/2019, 15 A 87/2019, 15 A 88/2019, 15 A 89/2019, 15 A 102/2019, 15 A 103/2019, 15 A 104/2019, 15 A 108/2019, 15 A 133/2019, 15 A 137/2019, 15 A 140/2019, 15 A 144/2019, 15 A 145/2019, 15 A 148/2019, 15 A 151/2019, 15 A 163/2019, 15 A 24/2020, 15 A 26/2020, 15 A 27/2020 či 16 A 4/2021.
39. Žaloby, jimiž Ing. T. W. napadá postup správních orgánů při vyřizování žádostí dle InfZ, jsou dále evidovány např. u Městského soudu v Praze, a to pod sp. zn. 3 A 174/2017, 5 A 209/2017, 11 A 129/2018, 11 A 213/2018, 14 A 106/2018, 3 A 98/2018, 5 A 174/2018, 8 A 35/2018, 9 A 191/2018, 9 A 211/2018, 6 A 67/2019, 10 A 100/2019, 10 A 165/2019, 14 A 80/2019, 8 A 16/2019, 9 A 89/2019, 11 A 7/2020, 11 A 15/2020, 14 A 48/2020 či 17 A 50/2020.
40. Soud proto uzavírá, že jeho úkolem je poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům, a nikoliv napomáhat některým osobám k tvorbě zisku na úkor protistrany, kterou tyto osoby systematicky zahlcují podáními, a to evidentně s očekáváním, že při vyřizování těchto podání dojde v některých případech k formálně chybnému postupu, proti němuž budou následně brojit žalobou. Nejvyšší správní soud užívá zobecnující označení takových osob jako osob vedoucích „spor pro spor“, a nikoli pro získání informace (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2015, č. j. 8 As 182/2014-12). S ohledem na výše uvedená zjištění o postupu jmenovaných osob v jiných řízeních soud pro toto řízení dospěl k závěru, že žalobkyni přísluší toliko náhrada nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, která odpovídá soudnímu poplatku ve výši 3 000 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit v obvyklé lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 1. června 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobce: **M. B., MBA.**, narozený X,
bytem X,
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Doležalem,
sídlem Mazovská 476, 181 00 Praha 8,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2020, č. j. KUUK/083635/2020/Pan,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 25. 5. 2020, č. j. KUUK/083635/2020/Pan, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 25. 5. 2020,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

č. j. KUUK/083635/2020/Pan, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Roudnice nad Labem (dále jen „městský úřad“) ze dne 22. 4. 2020, č. j. MURCE/14690/2020, jímž byla dle § 15 odst. 1 a § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) odmítnuta žádost žalobce o poskytnutí informace ze dne 23. 1. 2020, v níž žalobce žádal o obsah spisové dokumentace sp. zn. 845/36637/2019/OD/MR (tedy kopie soupisu součástí spisu, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy), a to do datové schránky. Žalobce se současně v žalobě domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že za situace, kdy nežádal o nahlédnutí do spisu, ale o poskytnutí kopie části spisu, a to pouze předem jasně definované minoritní části v rozsahu 1 strany, nikoli tedy kompletního spisového materiálu, mělo být jeho žádosti vyhověno. Poznamenal, že i bývalá ombudsmanka Anna Šabatová dle tiskové zprávy ze dne 7. 12. 2018 uvedla své přesvědčení, že právo na dálkové nahlížení do spisu plyne už přímo ze zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
3. Namítal, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí nevypořádal s jeho odvolací námitkou spočívající v tom, že není akceptovatelné, aby správní orgány a o to více ještě tentýž správní orgán té samé žádosti jednou vyhověl a po druhé nikoli. K dané námitce se žalovaný nijak nevyjádřil. Konstatoval, že opomenutí odvolací námitky, aniž by se jí správní orgán jakkoliv zabýval a aniž by uvedl, proč snad takovou námitku považoval za lichou či vyvrácenou, zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, k čemuž žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 59/2015–31.
4. Poukázal na to, že žalovaný se s odvolací námitkou, že s ohledem na aktuální situaci okolo onemocnění Covid-19 je potřebné požadovanou minoritní část spisu poskytnout, vypořádal toliko tak, že konstatoval, že žalobce si mohl požadovaný dokument zajistit již v průběhu řízení u městského úřadu, tedy v době před touto mimořádnou situací, kde tohoto práva žalobce nevyužil a písemnosti si nezajistil, přičemž zdůraznil, že z uvedeného vyplývá, že se ze strany žalobce jedná o obstrukční jednání za účelem protahování správního řízení. Dané tvrzení žalovaného je dle žalobce zcela nesmyslné, neboť žalobce podával svou žádost o informace dne 8. 4. 2020, načež žalovaný ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KUUK/038303/2020/2 rozhodl již dne 6. 3. 2020. Poznamenal, že při vydání rozhodnutí dne 25. 5. 2020 byl žalovaný zcela jistě srozuměn s tím, že proti rozhodnutí ze dne 6. 3. 2020 nebyla podána ani správní žaloba, a tudíž rozhodnutí v této době bylo již v právní moci. Námitka žalovaného, že se ze strany žalobce jedná toliko o obstrukční jednání za účelem protahování správního řízení, je tak zcela lichá a vzhledem k výše uvedeným faktům vůči žalobci až urážlivá.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Žalovaný uvedl, že při posuzování žádosti vycházel v první řadě ze zákona o svobodném přístupu k informacím, který je, v obecné rovině, ve vztahu k právu na informace zvláštním právním předpisem. Současně však žalovaný akceptoval příslušná ustanovení správního řádu, konkrétně § 38 správního řádu, které upravuje nahlížení do spisu vedeného ve správním řízení a které je podle ustálené judikatury správních soudů vůči všem „informačním“ zákonům, tedy i ve vztahu k zákonu Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

o svobodném přístupu k informacím, zvláštním právním ustanovením. Žalovaný dále upozornil na to, že žalobce jako zástupce obviněného z přestupku měl možnost seznámit se se spisovým materiálem a s možností pořízení kopie celého spisu v průběhu správního řízení. Pokud by městský úřad nebo žalovaný přijal důvody, jež žalobce uvádí ve své žádosti, v odvolání a v žalobě, a začal je obecně aplikovat, pak by argumentum ad absurdum mohl kdokoli požádat správní orgán coby povinný subjekt o poskytnutí kopie libovolného množství spisů k případům, jež správní orgán projednal v určitém období. To by v konečném důsledku vedlo k situaci, kdy by povinné subjekty pouze pořizovaly kopie spisů nebo jejich částí a nevykonávaly jinou činnost, což je stav, který není přípustný.

6. Dále žalovaný k odvolací námitce týkající se nejednotné právní praxe městského úřadu poukázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se ztotožnil se závěry, které při posuzování žádosti žalobce o informace učinil městský úřad, když vyhodnotil, že žádost o zaslání kopie soupisu součástí spisu, včetně příloh s určením data, kdy byly do spisu vloženy, nespadá pod režim zákona o svobodném přístupu k informacím, ale že se jedná o jednu z forem nahlížení do spisu. Konstatoval, že na žalobcem připojenou kopii rozhodnutí městského úřadu ze dne 20. 9. 2019 a rozhodnutí Magistrátu města Hradce Králové ze dne 17. 2. 2020 nemohl reagovat, neboť nemůže posoudit spisy, které nezná a které nemají spojitost se žalobcem, navíc každá žádost o informace se posuzuje individuálně a v daném případě byl žalobcem upozorněn, že spis je u žalovaného, kde tedy mohl právo nahlížet do spisu uplatnit.
7. Uvedl, že žalobce žádost o informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím podal již dne 22. 1. 2020, a to u městského úřadu. Obsahem žádosti byla konkrétně požadována kopie součástí spisu, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy. Dne 27. 1. 2020 vydal městský úřad rozhodnutí č. j. MURCE/3339/2020, kterým žádost o informace odmítl. Dne 23. 1. 2020 podal žalobce u městského úřadu druhou žádost o podání informace, v níž žádal o písemné vysvětlení přestupku, komu byl tento dokument přidělen, resp. i do jakého spisu. Dne 27. 1. 2020 vydal městský úřad rozhodnutí č. j. MURCE/3339/2020, kterým žádost o informace odmítl, přičemž městský úřad vycházel především ze zákona o svobodném přístupu k informacím, který je ve vztahu k právu na informace zvláštním právním předpisem. Z výše uvedeného dle žalovaného vyplývá, že požadované i další dokumenty ze spisové dokumentace si mohl žalobce zajistit již v průběhu řízení u městského úřadu, tedy v době před mimořádnou situací související s onemocněním Covid-19. Tohoto práva však žalobce nevyužil a písemnosti si nezajistil. Popsané jednání žalobce považoval žalovaný za obstrukční jednání za účelem protahování správního řízení. Dále uvedl, že jako odvolací orgán posuzoval řízení, ve kterém městský úřad zamítl žádost o informace podanou dne 8. 4. 2020 a k tomuto datu byl spis, z něhož žádal žalobce kopie u žalovaného, tudíž jej městský úřad neměl k dispozici. Skutečnost, že samotné správní řízení bylo rozhodnuto dne 6. 3. 2020, neměla na odvolací řízení žádný vliv. Upozornil na to, že rozhodnutí ze dne 6. 3. 2020 zpracovávala jiná oprávněná úřední osoba než žalobou napadené rozhodnutí.

Posouzení věci soudem

8. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

9. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věte druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věte první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.
10. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že *„[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Pokud tedy žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí městského úřadu, bylo jeho povinností v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně reagovat na veškeré námitky uplatněné žalobcem a vysvětlit, proč je považuje za liché, mylné či vyvrácené. Této povinnosti žalovaný nedostál, neboť se, jak správně namítá žalobce v podané žalobě, vůbec nezabýval jeho odvolací námitkou týkající se rozdílné praxe městského úřadu, kdy žalobce s poukazem na rozhodnutí městského úřadu ze dne 20. 9. 2019, č. j. 141/11783/2019/OD/LT, které k odvolání doložil, uvedl, že tentýž úřad analogicky stejné žádosti vyhověl – jediným rozdílem oproti jeho žádosti tak byl pouze jiný účastník řízení. Dále žalobce v rámci této odvolací námitky poukázal též na rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové č. j. eP/3875/2019/OP/Čih, z něhož dle žalobce i tento správní orgán analogicky stejné žádosti jako byla ta žalobce, vyhověl – jediným rozdílem oproti jeho žádosti tak byl opět pouze jiný účastník řízení. Za vypořádání shora uvedené odvolací námitky žalobce rozhodně nelze považovat obecnou argumentaci žalovaného, že se ztotožnil se závěry, které při posuzování žádosti žalobce o informace učinil městský úřad, jestliže vyhodnotil, že žádost o zaslání kopie soupisu součástí spisu, včetně příloh s určením data, kdy byly do spisu vloženy, nespadá pod režim zákona o svobodném přístupu k informacím, ale že se jedná o jednu z forem nahlížení do spisu. Žalovaný tak v napadeném rozhodnutí nijak blíže nespecifikoval, proč a z jakých důvodů nelze akceptovat odvolací námitku žalobce ohledně rozdílné praxe městského úřadu při poskytování shodné informace, jakou požadoval žalobce, a to i s ohledem na žalobcem doložená a výše specifikovaná rozhodnutí jak městského úřadu, tak Magistrátu města Hradce Králové. Argumentace žalovaného v tomto směru zcela chybí. Lze tak uzavřít, že žalobou napadené rozhodnutí je v tomto rozsahu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a soud byl proto nucen přistoupit k jeho zrušení, neboť absentující úvahu správního orgánu nemůže nahradit úvahou vlastní. Základní úvahu totiž mají provést ve věci rozhodující správní orgány (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2018, č. j. 5 As 186/2016-30, bod 27 až 29).

12. Pokud žalovaný ve vyjádření k žalobě poukazyval na to, že na žalobcem připojenou kopii rozhodnutí městského úřadu ze dne 20. 9. 2019 a rozhodnutí Magistrátu města Hradce Králové ze dne 17. 2. 2020 nemohl reagovat, neboť nemůže posoudit spisy, které nezná a které nemají spojitost se žalobcem, navíc každá žádost o informace se posuzuje individuálně a v daném případě byl žalobcem upozorněn, že spis je u žalovaného, kde tedy mohl právo nahlížet do spisu uplatnit, soud k tomu zdůrazňuje, že tento závěr není obsažen v žalobou napadeném rozhodnutí, a soud jej proto nemohl brát v úvahu. Poprvé tedy argumentaci reagující na odvolací námitku žalobce o rozdílném přístupu při poskytování totožné žádosti o informace žalovaný přestřel až ve vyjádření k žalobě. Nejvyšší správní soud přitom konstantně judikuje, že nedostatky odůvodnění správního rozhodnutí nelze dodatečně zhojit podrobnějším rozбором právní problematiky učiněným až v soudním řízení o přezkumu tohoto rozhodnutí (srov. např. rozsudky ze dne 18. 9. 2013, č. j. 1 A 629/2002-25, publ. pod č. 73/2004 Sb. NSS, ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 2008-71, či ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109).
13. Soud s ohledem na shora uvedené dospěl k jednoznačnému závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný nedostál své povinnosti řádně se vypořádat s odvolací námitkou žalobce.
14. Dále soud uvádí, že podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS, „[d]ůvod nepřezkoumatelnosti rozhodnutí odvolacího orgánu posuzujícího více oddělitelných skutkových nebo právních otázek může být ... dán i toliko ve vztahu k některým z nich. Ostatní oddělitelné skutkové nebo právní otázky krajský soud přezkoumá vždy, má-li jejich řešení význam pro další řízení a rozhodnutí ve věci.“ V projednávané věci podle názoru zdejšího soudu nebrání zjištěná nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatku jeho důvodů tomu, aby se soud zabýval námitkou žalobce, že žádal o poskytnutí kopie části spisu, a to pouze předem jasně definované minoritní části v rozsahu 1 strany, nikoli tedy kompletního spisového materiálu. I tuto námitku soud shledal důvodnou.
15. Podle § 17 odst. 1 věty čtvrté správního řádu spis musí obsahovat soupis všech svých součástí, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy. Uvedené ustanovení tedy upravuje tzv. spisový přehled. Soud v této souvislosti dále zdůrazňuje, že žalobce v žádosti o informace ze dne 8. 4. 2020 požadoval „kopii soupisu součástí spisu (vedeného u městského úřadu pod sp. zn. 845/36637/2019/OD/MR – pozn. soudu), včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy (§ 17 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. SprŘ) pro výše uvedenou spisovou značku“. Z porovnání uvedené citace žádosti žalobce o informace ze dne 8. 4. 2020 a § 17 odst. 1 věty čtvrté správního řádu, jehož znění žalobce do své žádosti o informace prakticky celé převzal, je dle soudu evidentní, že žalobce žádal o kopii soupisu součástí spisu, včetně příloh (tj. pouze o tzv. spisový přehled), tedy nikoli, jak mylně uvádí žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí, o zaslání kompletní kopie spisového materiálu. Právní názor žalovaného, že žádost žalobce ze dne 8. 4. 2020, ve které žádal o kopii soupisu součástí spisu vedeného u městského úřadu pod sp. zn. 845/36637/2019/OD/MR, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy, byla svou povahou žádostí o nahlížení do správního spisu, na kterou se vztahuje výlučka obsažená v § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, není správný. Rozhodnutí žalovaného je proto též nezákonné.
16. Se zřetelem k výše uvedenému soud přistoupil ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pro vadu řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. Současně soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V dalším Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

řízení bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku. S ohledem na nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného nepostupoval soud podle § 16 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím.

17. V důsledku zrušení žalobou napadeného rozhodnutí bez nařízení jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro procesní vadu řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného soud nepřikročil k přezkumu další námitky žalobce, neboť ve věci bude žalovaný znovu rozhodovat a znovu posoudí námitky žalobce obsažené v jeho odvolání.
18. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě v celkové výši 11 228 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč, z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – písm. a); podání žaloby – písm. d)], z částky 600 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu] a z částky 1 428 Kč představující 21% DPH, kterou byl advokát podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z vyčíslené odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 14. června 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobkyně: **Mgr. S. W.**, narozená X,
bytem X,
zastoupená JUDr. Janem Walterem, advokátem,
sídlem Volyňských Čechů 837, 438 01 Žatec,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu,**
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,
zastoupený JUDr. Danielem Volákem, advokátem,
sídlem Jiráskova 413, 436 01 Litvínov,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2020, č. j. KUUK/185411/2020 /UPS, sp. zn. KUUK/184072/2020/3,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 21. 12. 2020, č. j. KUUK/185411/2020 /UPS, sp. zn. KUUK/184072/2020/3, a rozhodnutí Městského úřadu Vejprty ze dne 9. 12. 2020, č. j. MU-VEJ/312/2020/taj, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2020, č. j. KUUK/185411/2020 /UPS, sp. zn. KUUK/184072/2020/3, jímž žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Vejprty (dále jen „městský úřad“) ze dne 9. 12. 2020, č. j. MU-VEJ/312/2020/taj, kterým byla odmítnuta žádost žalobkyně ze dne 29. 10. 2020 o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), kterou žalobkyně žádala o poskytnutí veškerých záznamů o tom, že došlo k poskytnutí informací ze spisů Městského úřadu Vejprty, stavebního úřadu, (dále jen „stavební úřad“) č. j. 1273/2017, č. j. 755/2017, č. j. 617/2017 a č. j. 980/2017 jakékoli fyzické nebo právnické osobě vyjma žalobkyně a jejího právního zástupce. Žalobkyně se současně v žalobě domáhala toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobkyně v bodě II. žaloby popsala širší kontext skutkových okolností spojených s provozem pilařského závodu „Pila Kovářská“ a kontrolní prohlídkou stavby „Pila Kovářská“ provedenou stavebním úřadem dne 21. 6. 2016. Uvedla, že má dispozici kopii nedatované e-mailové zprávy odeslané Ing. B. Š. na v protokolu o prohlídce uvedené e-mailové adresy jednatele společnosti Daben Kovářská s.r.o. daben@daben.cz a daben1975@seznam.cz. Ve zprávě Ing. Š. odkázala na kontrolní prohlídku provedenou dne 21. 6. 2016, sdělila, že zasílá podklady k vyjádření k předloženým podnětům, a položila různé dotazy k různým skutkovým okolnostem provozu pily. Tyto dotazy se vztahovaly k č. j. 1273/2017, č. j. 755/2017, č. j. 617/2017 nebo č. j. 980/2017. Dle záhlaví e-mailové zprávy byly k textu přiloženy soubory 617.pdf, 617-2.pdf a 1273.pdf. K prokázání těchto svých tvrzení žalobkyně navrhla důkazy.
3. Dále žalobkyně popsala předcházející řízení před správními orgány a namítla nepřezkoumatelnost žalobou vydaných rozhodnutí, jelikož rozhodnutí městského úřadu není náležitě odůvodněno, když není zřejmé, z čeho městský úřad dovodil závěr, že vyžádané informace neexistují a že spisy, kterých se informace týkají, již u něho nejsou. Městský úřad se nevyjádřil k tomu, proč u něho spisy nejsou, jak dlouho u něho nebudou a zda se mu mohou vrátit. Nevyjádřil se k tomu, zda prohledával informační zdroje mimo spisy, především e-mailové servery a záložní databáze elektronické komunikace. Nevyjádřil se ani k tomu, zda se na informace dotázal příslušné úřední osoby, která vedla šetření, jichž se informace týkají. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí plně postavil za správnost tvrzení městského úřadu, že informacemi nedisponuje. Své hodnocení opřel pouze o poznatek z vlastní úřední činnosti, podle kterého měl městský úřad údajně v nějakém dokumentu již dříve (patrně v roce 2019) uvést, že o e-mailové komunikaci nemá žádnou evidenci či záznam.
4. Žalobkyně dále nesouhlasila se závěrem městského úřadu, který žádost odmítl z důvodu, že požadovaná informace neexistuje. Na podporu svého tvrzení poukázala na výklad § 2 odst. 4 informačního zákona a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67. Městský úřad se podle žalobkyně v rozporu s nimi vůbec nezabýval svou případnou povinností vyžádanou informací disponovat. Žalovaný se touto povinností zabýval na str. 4 napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že „v daném případě byly spisy uvedené v žádosti (s výjimkou č. j. 755/2017, který byl na základě vyžádání předán Krajskému soudu v Ústí nad Labem) z důvodu podjatosti předány Městským úřadem Vejprty nadřízenému orgánu. Povinný subjekt tak již není povinen jimi disponovat a tedy ani z nich poskytovat informace“.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Žalovaný zde podle žalobkyně zaměnil povinnost disponovat vyžádanými informacemi s povinností disponovat spisy, jichž se vyžádané informace týkají. Takovou záměnu by bylo možné provést v případě, kdy by žádost byla omezena na informace, které se nalézají přímo v uvedených spisech. Takto ovšem žádost zcela záměrně formulována nebyla. Žalobkyně předpokládala, že e-mailovou komunikaci ukládá městský úřad i mimo správní spisy.

5. Dále žalobkyně poukázala na názor vyplývající z rozsudku zdejšího soudu ze dne 22. 7. 2020, č. j. 15 A 82/2017-89, podle kterého „*skutečnost, že se dotčený správní spis městského úřadu v době vyřizování žádosti žalobkyně o informace nacházel u krajského soudu, neopravňovala městský úřad k tomu, aby žádost o informace odmítl. Městskému úřadu nic nebránilo v tom, aby si požadované listiny, popřípadě celý spis po dobu, než žádost o informace vyřídí, vyžádal od krajského soudu*“. U spisu č. j. 755/2017 přitom žalovaný uvedl, že tento spis byl na základě vyžádání předán zdejšímu soudu. Z napadeného rozhodnutí ale nevyplývá, že by si městský úřad spis k vyřízení žádosti vyžádal.
6. Žalovaný dále podle žalobkyně nesprávně vyložil předmět informační povinnosti, neboť informační zákon podle ní z informační povinnosti nevyklučuje „neoficiální dokumenty“. Zmíněný e-mail Ing. Š. navíc nelze v žádném případě označit za „neoficiální“. Jde o výstup činnosti správního orgánu adresovaný konkrétní osobě mimo správní orgán. Informační povinnost navíc není omezena na „informace zaevidované pod určitým jednacím či spisovým číslem“.

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž odkázal na napadené rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. Na základě informací, které mu byly známy z předchozích obdobných žádostí žalobkyně, žalovaný dospěl k závěru, že tvrzení o tom, že požadovaná informace neexistuje (není archivována), je reálné a zakládá se na dostatečném předchozím prověřování. Poukázal na formulaci žádosti a to, že žalobkyně až v žalobě tvrdila, že požadovala informace o tom, jaké přílohy byly přiloženy ke konkrétní e-mailové komunikaci. Žalovaný v rámci své úřední činnosti zjistil, že městský úřad připustil, že e-mailová komunikace existovala, nicméně není archivována, neboť byla vymazána v rámci pravidelných servisních činností a její obnovení není možné. Nearchivováním e-mailové komunikace není porušena žádná zákonná povinnost. Její existenci dokládá pouze výtisk založený bez příloh ve spisové složce zaevidované městským úřadem pod č. j. 12173/17, který je zástupci žalobkyně znám, jelikož na něj odkazuje a požaduje předložení příloh. Svou žádost o informaci však žalobkyně takto neformulovala.

Replika žalobkyně

8. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného uvedla, že ačkoli disponovala kopií protokolu stavebního úřadu městského úřadu o kontrolní prohlídce 21. 6. 2016 a nedatovanou e-mailovou zprávou vedoucí stavebního úřadu Ing. Š. odkazující na tuto kontrolní prohlídku, svou žádost zcela záměrně neformulovala tak, aby předmět žádosti omezila na přílohy uvedené e-mailové zprávy Ing. Š. Chtěla se dozvědět o všech případech, kdy stavební úřad informace ze spisů někomu poskytoval, nikoli jen o tomto jediném případě. Žádost je podle ní formulována tak, aby „pokryla“ i případné přílohy e-mailových zpráv, i ty totiž představují „záznam o poskytnutí informace“.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

9. Žalovanému dále vytkla, že v rámci objasnění stavu věci například neuložil městskému úřadu, aby vysvětlil, kde nyní předmětné spisy stavebního úřadu jsou, zjistil, zda si je může vyžádat zpět, nebo aby vyložil, proč to nejde, neuložil městskému úřadu, aby prohledal e-mailové servery a záložní databáze elektronické komunikace nebo aby v případě, že došlo k vymazání e-mailu, vyložil, kdy se tak stalo a podle jakých pravidel u něj dochází k výmazu e-mailů, zda se zálohují, či nikoli a zda je možné je obnovit ze zálohy či neuložil městskému úřadu dotázat se Ing. Šefčíkové na poskytování informací z předmětných spisů správního úřadu a především na uvedenou e-mailovou zprávu. Nelze totiž vycházet z premisy, že tvrzení městského úřadu jsou pravdivá.
10. Žalobkyně též namítla, že o existenci e-mailové komunikace žalovaný v napadeném rozhodnutí hovořil pouze hypoteticky. To, že tato e-mailová komunikace existovala skutečně, že byla založena do spisu č. j. 1273/17, že byla smazána, a že se tak stalo v rámci „pravidelných servisních činností“, jsou všechno nová tvrzení žalovaného. Ona sama navíc má předmětnou e-mailovou zprávu Ing. Š. nikoli ze spisu č. j. 1273/17, ale ze spisu č. j. 755/2017, k čemuž jako důkaz navrhla soupis spisu MU-VEJ/755/2017/Sú-Še.

Posouzení věci soudem

11. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
12. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věť druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost.
13. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
14. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 29. 10. 2020 podala u městského úřadu prostřednictvím svého právního zástupce žádost o poskytnutí veškerých záznamů o tom, že došlo k poskytnutí informací ze spisů stavebního úřadu č. j. 1273/2017, č. j. 755/2017, č. j. 617/2017 a č. j. 980/2017 jakékoli fyzické nebo právnické osobě vyjma žalobkyně a jejího právního zástupce. Předmětnou žádost městský úřad odmítl rozhodnutím ze dne 9. 12. 2020, č. j. MU-VEJ/312/2020/taj, s tím, že „po prozkoumání materiálů“ zjistil, že nemá žádnou evidenci o tom, jakým osobám a na základě jakého právního důvodu byly požadované informace poskytnuty. Jelikož spisy č. j. 1273/2017, č. j. 755/2017, č. j. 617/2017 a č. j. 980/2017 už městský úřad nemá k dispozici, nemůže ani takovou informaci případně vytvořit. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně včasné odvolání, ve kterém mimo jiné podotkla, že její žádost nebyla omezena na informace nalézající se přímo v uvedených spisech a že má k dispozici nedatovaný e-mail odeslaný za

stavební úřad Ing. B. Š. na adresu X, z jehož obsahu je zřejmé, že došlo k poskytnutí informací ze spisů č. j. 1273/2017, č. j. 755/2017, č. j. 617/2017 a č. j. 980/2017 panu B. O odvolání rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím.

15. Jde-li o namítanou nepřezkoumatelnost vydaných rozhodnutí pro nedostatek důvodů, soud vycházel z toho, že na rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je v rámci soudního přezkumu pohlíženo jako na jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 5 As 63/2011-86).
16. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41, publ. pod č. 3223/2015 Sb. NSS, *„povinný subjekt tedy musí nejprve zkoumat, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje, a to bez ohledu na to, jestli takovou povinnost má podle zákona o archivnictví a spisové službě či podle jakéhokoliv jiného právního předpisu. Pokud zjistí, že požadované informace má (i když je ze zákona shromažďovat nemusí), je povinen je žadateli poskytnout, nejedná-li se o výluky podle § 7 až 11 zákona o poskytnutí informací. Skutečnost, zda měl povinný subjekt zákonem stanovenou povinnost danými údaji disponovat (například podle zákona o archivnictví a spisové službě nebo podle správního řádu), je relevantní až v okamžiku, kdy povinný subjekt po šetření zjistí, že požadované informace skutečně nemá, jelikož byly vymazány nebo odstraněny. V takovém případě má totiž podle výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu povinnost je opět vytvořit“.*
17. V podobném duchu uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 11. 2015, č. j. 5 As 112/2013-30, že *„případné odmítnutí žádosti o informace kvůli tomu, že povinný subjekt těmito informacemi nedisponuje, by přicházelo v úvahu až za situace, kdy by dané informace skutečně již neexistovaly (např. by došlo ke skartaci či jiné „ztrátě“ všech požadovaných informací, a to i jejich kopií), nebo by tyto kopie nebylo možné z objektivních právních či faktických důvodů nijak získat a tyto důvody by také byly v rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace jasně a přezkoumatelně uvedeny“.* V případě, že jimi povinný subjekt v době vyřizování žádosti nedisponuje, ačkoli se vztahují k jeho působnosti a disponovat by jimi měl, je třeba vyvinout potřebnou iniciativu k opětovnému získání požadovaných informací, a to všemi reálně v úvahu připadajícími zákonnými postupy.
18. Vydaná rozhodnutí v nyní projednávané věci však neuvádí, jakým způsobem došlo k ověření existence požadovaných informací a k závěru o jejich neexistenci. Nelze z nich tak zjistit, zda se městský úřad jako povinný subjekt skutečně pokoušel požadované informace nalézt a na základě jakých skutečností dospěl k závěru, že je fakticky nemá. Po povinném subjektu však lze oprávněně požadovat zdůvodnění toho, jaké faktické skutečnosti jej vedly k závěru o tom, že požadované informace nemá.
19. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36, *„zcela nedostatečným by tedy bylo sdělení povinného subjektu, kterým by bez bližšího zdůvodnění pouze oznámil, že požadované informace nemá. Povinný subjekt musí zejména řádně odůvodnit, z jakých důvodů požadovanými informacemi nedisponuje, resp. disponovat ani nemůže, a na základě jakých skutečností dospěl ke zjištění, že požadované informace nemá (např. zda je vyhledával ve svém informačním systému, v archivu apod.)“.*
20. Taková to situace přitom nastala i v projednávané věci, přičemž nedostatky rozhodnutí městského úřadu jakožto povinného subjektu neodstranil ani žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí. Uvedená skutečnost přitom brání věcnému přezkumu této části vydaných rozhodnutí. Z důvodu uvedeného v § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů této části rozhodnutí, je proto namístě rozhodnutí zrušit.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

21. Soud se dále zabýval námitkou žalobkyně, zda mohl městský úřad odmítnout poskytnutí požadovaných informací z toho důvodu, že nedisponoval správními spisy, neboť v daném rozsahu soud shledal napadené rozhodnutí přezkoumatelným. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že spisy se nacházely u žalovaného (s výjimkou spisu č. j. 755/2017, který se nacházel u zdejšího soudu). Ačkoli to žalovaný v napadeném rozhodnutí popírá, z rozhodnutí městského úřadu podle názoru soudu vyplývá, že tato skutečnost byla pro závěr městského úřadu o odmítnutí žádosti žalobkyně zásadní. Městský úřad totiž nejprve zcela nekonkrétním způsobem uvedl, že „prozkoumal materiály“ s negativním výsledkem (viz výše), a následně že požadovanou informaci s ohledem na to, že spisy nemá u sebe, nemůže ani vytvořit. Z toho podle soudu plyne, že obsah předmětných spisů neměl k dispozici ani v kopii či elektronické podobě, nebyl mu v té době znám, a tudíž ani se jím nezabýval, a nemohl proto žádost žalobkyně řádně vyřídit.
22. Ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2015, č. j. 5 As 112/2013-30, mimo jiné vyplývá následující: *„Z výše uvedeného tak Nejvyšší správní soud dovozuje další dílčí závěr: měl-li povinný subjekt povinnost požadovanou informaci ‚mít‘, měl také povinnost ji žalobci poskytnout, přičemž i v případě, že by touto informací sám fyzicky nedisponoval, bylo jeho povinností si ji ‚opatřit‘ např. u jiného povinného subjektu, popř. se kvalifikovaně vypořádat s otázkou nemožnosti tuto informaci získat (viz dále).“*
23. Zdejší soud v rozsudku ze dne 22. 7. 2020, č. j. 15 A 82/2017-89, uzavřel, že skutečnost, že se dotčený správní spis městského úřadu v době vyřizování žádosti žalobkyně o informace nacházel u krajského soudu, neopravňovala městský úřad k tomu, aby žádost o informace odmítl. Městskému úřadu nic nebránilo v tom, aby si požadované listiny, popřípadě celý spis po dobu, než žádost o informace vyřídí, vyžádal od krajského soudu. Soud shrnul, že okolnost, že požadovaný správní spis městského úřadu v době vyřizování žádosti žalobkyně o informace byl postoupen krajskému soudu, neměla vliv na povinnost městského úřadu mít danou informaci (spis). Tato skutečnost tak nemůže být důvodem pro odepření poskytnutí informací. Správní orgány tedy dospěly k nesprávnému právnímu závěru, a proto jsou jejich rozhodnutí nezákonná.
24. Žalovaný v napadeném rozhodnutí považuje tento rozsudek za nepřiléhavý na nyní projednávanou věc, soud však s tímto závěrem nesouhlasí. Podle soudu je bez významu, zda se předmětné spisy nachází u krajského soudu nebo u žalovaného (krajského úřadu). Přílehavě argumentovat nelze ani tím, že se žádost žalobkyně neomezovala (pouze) na informace nalézající se přímo v předmětných spisech. Závěr, že v takovémto případě by bylo možné obsah spisů ignorovat, soud považuje za absurdní. Nelze než uzavřít, že právě i existence informací, které se ve správních spisech přímo nenachází či ze zákona nacházet nemusí (či alespoň indicie o jejich existenci), často může právě ze správních spisů vyplývat.
25. Za tohoto stavu bylo bezpředmětné zabývat se námitkami žalobkyně stran toho, že městský úřad disponoval požadovanými informacemi mimo dotčený správní spis, neboť to nic nemůže změnit na tom, že důvodem pro odepření poskytnutí informací nemůže být skutečnost, že se správní spisy nacházely u žalovaného či krajského soudu.
26. Soud pro úplnost doplňuje, že tvrzení žalovaného, podle kterých e-mailová komunikace sice existovala, nicméně není archivována, neboť byla vymazána v rámci pravidelných servisních činností a její obnovení není možné, se skutečně poprvé objevilo až v jeho vyjádření k žalobě, přičemž ani v něm nebylo nijak blíže podloženo. V každém případě však k němu nebylo možné přihlédnout, neboť vyjádření žalovaného (ať již jde o vyjádření k žalobě nebo kasační stížnosti) není z povahy věci způsobilé nahradit odůvodnění žalobou

napadeného správního rozhodnutí. Nedostatky správního rozhodnutí proto nelze zhojit ani ve vyjádření k žalobě, ani ve vyjádření ke kasační stížnosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, nebo usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Je tomu tak proto, že zákonnost rozhodnutí správního orgánu lze poměřovat toliko přes jeho odůvodnění, a nikoliv přes vyjádření k žalobě či ke kasační stížnosti.

27. K otázce formulace žádosti a zejména vymezení požadovaných informací soud pro účely dalšího řízení ve věci v současné době s ohledem na výše učiněné závěry pouze konstatuje, že je na žadateli o informace, aby žádost naformuloval dostatečně srozumitelně a přesně tak, aby jí mohl povinný subjekt vyhovět k žadatelově plné spokojenosti. Tím spíše je třeba takový požadavek klást na žadatele, který je již při sepsání a podání žádosti zastoupen advokátem, navíc advokátem, který má s podáváním žádostí o informace nemalé zkušenosti, a lze jej tak po právu vnímat jako odborníka na tuto problematiku.
28. Podle § 16 odst. 5 informačního zákona platí, že při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.
29. Podle tohoto ustanovení tedy platí, že pokud nejsou dány žádné důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, měl by soud povinnému subjektu nařídít, aby požadované informace poskytl. V projednávané věci však správní orgány dospěly k nesprávnému názoru, že důvodem pro odmítnutí žádosti žalobkyně o informace je v zásadě skutečnost, že městský úřad v rozhodné době neměl dané správní spisy k dispozici. Z uvedeného tak plyne, že městský úřad ani žalovaný nezkoumali, zda v projednávané věci neexistují další zákonné důvody pro odmítnutí poskytnutí informace. Ze správního spisu ani z rozhodnutí správních orgánů tedy nelze shledat, zda neexistují důvody pro odmítnutí poskytnutí informace, a proto soud nemohl nařídít městskému úřadu poskytnutí informace dle § 16 odst. 5 věty druhé informačního zákona.
30. Soud neprovedl žalobkyní navržené dokazování žádostí o informace ze dne 29. 10. 2020, rozhodnutím městského úřadu ze dne 9. 12. 2020, č. j. MU-VEJ/312/2020/taj, odvoláním žalobkyně ze dne 9. 12. 2020 a žalobou napadeným rozhodnutím, neboť tyto listiny jsou součástí správního spisu, jímž se dokazování v soudním řízení správním neprovádí. Pro nadbytečnost neprovedl soud ani dokazování důkazními prostředky navrženými v bodu II. žaloby a soupisem spisu MU-VEJ/755/2017/Sú-Še, neboť měly sloužit k prokázání skutečností, které pro posouzení věci nejsou rozhodné.
31. Nesprávný závěr žalovaného a městského úřadu spočívající v tom, že důvodem pro odepření poskytnutí informací je skutečnost, že se správní spis nacházel u žalovaného, resp. zdejšího soudu, činí žalobou napadené rozhodnutí i rozhodnutí jemu předcházející v dané části nezákonnými. Soud proto napadené rozhodnutí nyní podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost a z výše uvedených důvodů rovněž podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí zrušil. Za situace, kdy bylo zjištěnou nezákonností a vadou řízení zatíženo i rozhodnutí městského úřadu, soud v zájmu zachování dvojinstančnosti zrušil podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i toto rozhodnutí. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

řízení. V dalším řízení bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.

32. Jde-li o náhradu nákladů řízení, soud konstatuje, že v případě žalobkyně jde o značně specifického žadatele, známého jistě nejen žalovanému z jeho úřední činnosti, ale i soudu; žadatele, který se mimo jiné množstvím a charakterem svých podání pohybuje na hranici zneužití práva jako jednoho z důvodů odmítnutí poskytnutí informace. Nicméně k aplikaci tohoto institutu musí být splněny podmínky a tyto musí ve svém rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací správní orgány náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 As 385/2019-55).
33. Soud výrokem II. žalobkyni, která měla ve věci plný úspěch, nepřiznal plnou náhradu nákladů řízení, neboť jsou zde důvody zvláštního zřetele hodné podle § 60 odst. 7 s. ř. s. Nelze totiž odhlížet od kontextu celé rozhodované věci „Pila Kovářská“, tedy od dalších kauz, o nichž je soudu z úřední činnosti známo, že v nich žalobkyně a její právní zástupce aktivně vystupují (v současnosti soud eviduje přes 60 žalob žalobkyně). Právní zástupce zastupuje žalobkyni, případně Ing. T. W. v obdobných řízeních opakovaně. Všichni tři uvedení jsou v příbuzenském poměru, jak je soudu známo i z jejich podání např. ve věci vedené pod sp. zn. 15 A 46/2019.
34. Soudu je též známo, že žalobkyně zastoupená stejným právním zástupcem jako v nynější věci vedla či stále vede řadu soudních sporů před správními soudy, a to se správními orgány, od nichž požadovala pokaždé poskytnutí informace dle informačního zákona. Jedním z těchto tímto způsobem zatížených správních orgánů je například Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem, u níž bylo evidováno celkem 172 podání od žalobkyně, Ing. T. W. a JUDr. Jana Waltera, jak je zřejmé z rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 3. 2022, č. j. 15 A 107/2019-91. Z rozsudku zdejšího soudu ze dne 18. 5. 2022, č. j. 15 A 130/2019-74, vyplývá, že uvedená trojice podala k Ministerstvu pro místní rozvoj od roku 2015 celkem 1042 podání.
35. Obdobná situace je i u dalších správních soudů, např. lze odkázat na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2019, č. j. 14 A 80/2019-34, kde je uvedeno, že žalobkyně, případně Ing. T. W., oba vždy zastoupeni právním zástupcem JUDr. Janem Walterem, jen v průběhu měsíců ledna až dubna 2019 podali v této věci u správního orgánu celkem osm žádostí o poskytnutí informací podle informačního zákona, přičemž těmito žádostmi vždy usilovali o sdělení, jakým způsobem se žalovaný vypořádal s dřívějším podáním (žádostí o prošetření způsobu vyřízení stížnosti) právního zástupce žalobkyně, a že Ministerstvo pro místní rozvoj jen za období ledna až května 2019 eviduje na 250 podání výše uvedených osob. V tomto rozsudku Městský soud v Praze dospěl k závěru, že *„skutečným motivem žadatelů není kontrola veřejné moci prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím, ale šikanózní postup, kterým tyto osoby sledují personální a časové zatížení žalovaného.“*
36. Pokud jde o Ing. T. W., rovněž pravidelně zastupovaného právním zástupcem žalobkyně, soudu je známo, že vedl či stále vede taktéž celou řadu obdobných soudních sporů před správními soudy jako žalobkyně. Jedná se například o žaloby projednávané zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 151/2017, 15 A 216/2017, 15 A 232/2017, 15 A 240/2017, 15 A 250/2017, 15 A 24/2018, 15 A 42/2018, 15 A 45/2018, 15 A 74/2018, 15 A 75/2018, 15 A 82/2018, 15 A 151/2018, 15 A 161/2018, 15 A 182/2018, 15 A 193/2018, 15 A 224/2018, 15 A 27/2019, 15 A 28/2019, 15 A 29/2019, 15 A 46/2019, 15 A 48/2019, 15 A 49/2019, 15 A 63/2019, 15 A 72/2019, 15 A 87/2019, 15 A 88/2019, 15 A 89/2019, 15 A

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

102/2019, 15 A 103/2019, 15 A 104/2019, 15 A 108/2019, 15 A 133/2019, 15 A 137/2019, 15 A 140/2019, 15 A 144/2019, 15 A 145/2019, 15 A 148/2019, 15 A 151/2019, 15 A 163/2019, 15 A 24/2020, 15 A 26/2020, 15 A 27/2020 či 16 A 4/2021.

37. Žaloby, jimiž Ing. T. W. napadá postup správních orgánů při vyřizování žádostí dle informačního zákona, jsou dále evidovány např. u Městského soudu v Praze, a to pod sp. zn. 3 A 174/2017, 5 A 209/2017, 11 A 129/2018, 11 A 213/2018, 14 A 106/2018, 3 A 98/2018, 5 A 174/2018, 8 A 35/2018, 9 A 191/2018, 9 A 211/2018, 6 A 67/2019, 10 A 100/2019, 10 A 165/2019, 14 A 80/2019, 8 A 16/2019, 9 A 89/2019, 11 A 7/2020, 11 A 15/2020, 14 A 48/2020 či 17 A 50/2020.
38. Soud proto uzavírá, že jeho úkolem je poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům, a nikoliv napomáhat některým osobám k tvorbě zisku na úkor protistrany, kterou tyto osoby systematicky zahlcují podáními, a to evidentně s očekáváním, že při vyřizování těchto podání dojde v některých případech k prodlení či formálně chybnému postupu, proti němuž budou následně brojit žalobou. Nejvyšší správní soud užívá zobecňující označení takových osob jako osob vedoucích „spor pro spor“, a nikoli pro získání informace (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2015, č. j. 8 As 182/2014-12). S ohledem na výše uvedená zjištění o postupu jmenovaných osob v jiných řízeních soud pro toto řízení dospěl k závěru, že žalobkyni přísluší toliko náhrada nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, která odpovídá soudnímu poplatku ve výši 3 000 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit v obvyklé lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 1. srpna 2022

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v.r.
Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobkyně: **Mgr. S. W.**, narozená X,
bytem X,
zastoupená JUDr. Janem Walterem, advokátem,
sídlem Volyňských Čechů 837, 438 01 Žatec,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu,**
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,
zastoupený JUDr. Danielem Volákem, advokátem,
sídlem Jiráskova 413, 436 01 Litvínov,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2021, č. j. KUUK/033080/2021/UPS, sp. zn. KUUK/031510/2021/3,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 5. 3. 2021, č. j. KUUK/033080/2021/UPS, sp. zn. KUUK/031510/2021/3, a rozhodnutí Městského úřadu Vejprty ze dne 22. 2. 2021, č. j. MU-VEJ/96/2021/taj, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2021, č. j. KUUK/033080/2021/UPS, sp. zn. KUUK/031510/2021/3, jímž žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Vejprty (dále jen „městský úřad“) ze dne 22. 2. 2021, č. j. MU-VEJ/96/2021/taj, kterým byla odmítnuta žádost žalobkyně ze dne 11. 9. 2017 o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), kterou žalobkyně žádala o poskytnutí informací týkajících se jednání mezi pracovníky městského úřadu a pracovníky žalovaného v záležitosti pilařského závodu v obci Kovářská. Ke každému jednotlivému jednání požádala žalobkyně o sdělení, kdy takové jednání proběhlo, jak dlouho trvalo, kdo byl jednání přítomen, jakou formou se jednání konalo (osobně, telefonicky, e-mailem, jinak – jak), které otázky byly předmětem jednání, jaké dokumenty byly při jednání předloženy, k jakému závěru jednání dospělo. Dále žalobkyně požádala o poskytnutí záznamů o proběhlých jednáních. Žalobkyně se současně v žalobě domáhala toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobkyně v bodě II. žaloby popsala širší kontext skutkových okolností spojených s řízením o změně v užívání stavby „Pila Kovářská č. p. 227 Kovářská“, ve kterém žalovaný dne 25. 9. 2017 vydal usnesení č. j. 585./UPS/2017-2, kterým podle § 131 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) delegoval věc stavebnímu úřadu Městského úřadu Klášterec nad Ohří. Žalobkyně se dozvěděla, že vydání tohoto usnesení předcházela schůzka starostky Města Vejprty paní J. G. a vedoucí stavebního úřadu Městského úřadu Vejprty Ing. B. Š. s pracovníky žalovaného v sídle žalovaného. O této schůzce není ve spisu vedeném ve věci změny v užívání stavby žádná zmínka. K prokázání těchto svých tvrzení žalobkyně navrhla důkazy.
3. Dále žalobkyně popsala předcházející řízení před správními orgány, průběh řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti městského úřadu vedeného zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 242/2017 a závěr vyplývající z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2020, č. j. 2 As 26/2019-36, ve kterém Nejvyšší správní soud rozhodoval o kasační stížnosti ve věci zmíněné nečinnosti žaloby. Správní orgány podle žalobkyně nerespektovaly závazný právní názor Nejvyššího správního soudu a tím, že se pracovnice stavebního úřadu Ing. Š. nedotazovaly na to, co se na jednání s pracovníky krajského úřadu událo, nedostatečně zjistily stav věci.
4. Z tohoto postupu žalovaného spojeného s ignorováním odvolací námítky upozorňující na závazný právní názor Nejvyššího správního soudu žalobkyně dále dovodila snahu žalovaného poskytnutí informace obstruovat. Ing. M. M., která je pod žalobou napadeným rozhodnutím podepsána, je též pověřena prováděním úkonů v řízení o změně v užívání stavby „Pila Kovářská č. p. 227 Kovářská“. Podle žalobkyně se proto nejspíše sama zúčastnila setkání s paní J. G. a Ing. Š., přičemž o tom do spisu v rozporu se zásadou

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

písemnosti (§ 15 odst. 1 správního řádu) nezanese žádný záznam. Podle žalobkyně proto je dán poměr k předmětu žádosti, pro který lze pochybovat o nepodjatosti úřední osoby.

5. Žalobkyně také namítla nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný se v něm nevypořádal s jejími odvolacími námitkami ohledně nerespektování výše zmíněného právního názoru Nejvyššího správního soudu a toho, že městský úřad argumentoval jakousi „centrální evidencí písemností“, která se zjevně týkala spisové agendy, avšak nezabýval se tím, že by záznamy z jednání mohly mít jinou podobu než podobu písemnosti a že by mohly existovat mimo tuto evidenci.
6. Žalovaný se podle žalobkyně rovněž dostatečně nevypořádal s otázkou případné povinnosti disponovat vyžádanou informací. Žalovaný též podle žalobkyně chybně vycházel z toho, že žalobkyně „požaduje informace z možného neoficiálního jednání dvou úřadů“, a dovedl, že v tomto případě neexistuje zákonný důvod pro pořizování záznamů z takových jednání. Žalobkyně k tomu namítla, že svou žádostí nepoptávala informace vymezené tak, že by se měly týkat jen neoficiálních jednání; chtěla informace o všech jednáních v záležitosti pilařského závodu. Úvaha žalovaného je jednak neurčitá, neboť žalovaný nevysvětluje, co míní pod výrazem „neoficiální jednání“, a jednak je neúplná, protože se nezabývá případnou povinností disponovat informacemi o „oficiálních jednáních“.

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. Městský úřad podle žalovaného zcela vyhověl požadavku Nejvyššího správního soudu a po předchozím důkladném pátrání a prověřování zjistil, že požadovaná informace neexistuje a nelze ji poskytnout. S poukazem na znění § 14 odst. 1 správního řádu označil za zcela liché i tvrzení, že se na rozhodnutí podílela vyloučená osoba. To, že je jedna a tatáž osoba pověřena vyřízením dvou či více věcí, z logiky věci nemůže být důkazem o jejím vyloučení. Žalovaný uzavřel, že v rámci daného řízení bylo prokázáno, že bylo důkladně prověřeno, že požadovaná informace neexistuje, neexistovala, nikdy neexistovala povinnost k jejímu vytvoření a není možné ji zajistit.

Replika žalobkyně

8. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného setrvala na své žalobní argumentaci a konstatovala, že pokud se správní orgány skutečně obrátily na Ing. Š. s dotazem, co se na jednání s pracovníky krajského úřadu událo, pak v odůvodnění jejich rozhodnutí to není zmíněno.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť účastníci řízení nesdělili soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání, ačkoli byli ve výzvě výslovně poučeni, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost.

11. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 11. 9. 2017 podala u městského úřadu prostřednictvím svého právního zástupce žádost o poskytnutí informací týkajících se jednání mezi pracovníky městského úřadu a pracovníky krajského úřadu v záležitosti pilařského závodu v obci Kovářská. Ke každému jednotlivému jednání požádala žalobkyně o sdělení, kdy takové jednání proběhlo, jak dlouho trvalo, kdo byl jednání přítomen, jakou formou se jednání konalo (osobně, telefonicky, e-mailem, jinak – jak), které otázky byly předmětem jednání, jaké dokumenty byly při jednání předloženy, k jakému závěru jednání dospělo. Dále žalobkyně požádala o poskytnutí záznamů o proběhlých jednáních. Předmětnou žádost městský úřad odmítl podle § 15 odst. 1 informačního zákona rozhodnutím ze dne 22. 2. 2021, č. j. MU-VEJ/96/2021/taj, s tím, že kontrolou a vyhledáváním v evidenci zjistil, že požadovaná informace neexistuje. Veškeré písemnosti městským úřadem vytvořené či mu došlé jsou evidovány v centrální evidenci. Žádné záznamy z jednání pracovníků městského úřadu s pracovníky krajského úřadu v záležitosti pilařského závodu v obci Kovářská neexistují. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně včasné odvolání, ve kterém mimo jiné uvedla, že se dozvěděla, že starostka města Vejprty paní J. G. společně s vedoucí stavebního úřadu Ing. B. Š. navštívily krajský úřad, aby tam jednaly ohledně agendy týkající se uvedené stavby. Žalobkyně však neví, zda a kým byl o jednání pořízen nějaký záznam. Poukázala též na to, že městský úřad nerespektoval právní názor Nejvyššího správního soudu dle rozsudku ze dne 29. 12. 2020, č. j. 2 As 26/2019-36, a nedotázal se pracovnice stavebního úřadu Ing. Š., co se na jednání s pracovníky krajského úřadu událo. Nezabýval se ani tím, že by záznamy z jednání mohly mít jinou podobu než podobu písemnosti a že by mohly existovat mimo „centrální evidenci“ zmíněnou v prvostupňovém rozhodnutí. O odvolání rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím.
13. Soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností vydaných rozhodnutí, přičemž při přezkumu vydaných rozhodnutí vycházel z toho, že na rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je v rámci soudního přezkumu pohlíženo jako na jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 5 As 63/2011-86). Žalobkyně namítala, že nebyly vypořádány dvě její odvolací námitky shrnuté v bodě 5 odůvodnění tohoto rozsudku, a že nebyl respektován názor Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2020, č. j. 2 As 26/2019-36, což vedlo k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Jelikož spolu úzce souvisí, soud tyto dva žalobní body posuzoval společně. Námitku vad řízení ve smyslu nepřezkoumatelnosti vydaných rozhodnutí pro nedostatek důvodů rozhodnutí přitom shledal být důvodnou.
14. Nejvyšší správní soud v odůvodnění rozsudku ze dne 29. 12. 2020, č. j. 2 As 26/2019-36, kterým zrušil rozsudek zdejšího soudu ze dne 19. 12. 2018, č. j. 15 A 242/2017-55, vydaný Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti městského úřadu při rozhodování o žádosti žalobkyně ze dne 11. 9. 2017 (tedy téže žádosti, jako je řešena v nyní projednávané věci), uvedl, že „je zjevné, že informace o tom, co se událo na jednání mezi pracovníky žalovaného a krajského úřadu (pokud takové jednání proběhlo), se „nachází“ v paměti těchto pracovníků (a dá se z nich „vydobýt“ tím, že uvedené osoby sdělí, co se na jednání událo, tomu, kdo bude vyřizovat stěžovatelčinu žádost o informaci) nebo byla (možná) zaznamenána ve formálních či neformálních záznamech z jednání (zápisu, poznámkách apod.). Rozhodně tedy nelze bez důkladného prověření skutkového stavu říci, že uvedená informace neexistuje, a tedy nemůže být poskytnuta.“

15. Jelikož městský úřad po vydání tohoto rozsudku ukončil svou nečinnost vydáním rozhodnutí ze dne 22. 2. 2021, č. j. MU-VEJ/96/2021/taj, jež je nyní spolu s žalobou napadeným rozhodnutím předmětem soudního přezkumu, zdejší soud řízení ve věci sp. zn. 15 A 242/2017 na základě zpětvzetí žaloby žalobkyní usnesením ze dne 7. 4. 2021, č. j. 15 A 242/2017-91, zastavil. Jediným meritorním rozhodnutím ve věci žaloby na ochranu proti nečinnosti městského úřadu při rozhodování o žádosti žalobkyně ze dne 11. 9. 2017 tak byl právě rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2020, č. j. 2 As 26/2019-36. Z něj přitom nepochybně vyplývala povinnost správních orgánů důkladně prověřit stav věci a na údajné jednání mezi pracovníky městského úřadu a krajského úřadu a existenci záznamů o něm se dotázat pracovníků, kteří se ho údajně měli zúčastnit.
16. Takovýto postup při vyřizování žádostí o informace podle informačního zákona by byl v souladu i s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41, publ. pod č. 3223/2015 Sb. NSS, „povinný subjekt tedy musí nejprve zkoumat, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje, a to bez ohledu na to, jestli takovou povinnost má podle zákona o archivnictví a spisové službě či podle jakéhokoliv jiného právního předpisu. Pokud zjistí, že požadované informace má (i když je ze zákona shromažďovat nemusí), je povinen je žadateli poskytnout, nejedná-li se o výluky podle § 7 až 11 zákona o poskytnutí informací. Skutečnost, zda měl povinný subjekt zákonem stanovenou povinnost danými údaji disponovat (například podle zákona o archivnictví a spisové službě nebo podle správního řádu), je relevantní až v okamžiku, kdy povinný subjekt po šetření zjistí, že požadované informace skutečně nemá, jelikož byly vymazány nebo odstraněny. V takovém případě má totiž podle výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu povinnost je opět vytvořit“.
17. V podobném duchu uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 11. 2015, č. j. 5 As 112/2013-30, že „případné odmítnutí žádosti o informace kvůli tomu, že povinný subjekt těmito informacemi nedisponuje, by přicházelo v úvahu až za situace, kdy by dané informace skutečně již neexistovaly (např. by došlo ke skartaci či jiné „ztrátě“ všech požadovaných informací, a to i jejich kopií), nebo by tyto kopie nebylo možné z objektivních právních či faktických důvodů nijak získat a tyto důvody by také byly v rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace jasně a přezkoumatelně uvedeny“. V případě, že jimi povinný subjekt v době vyřizování žádosti nedisponuje, ačkoli se vztahují k jeho působnosti a disponovat by jimi měl, je třeba vyvinout potřebnou iniciativu k opětovnému získání požadovaných informací, a to všemi reálně v úvahu připadajícími zákonnými postupy.
18. Vydaná rozhodnutí v nyní projednávané věci však neuvádí, jakým způsobem došlo k ověření existence požadovaných informací a k závěru o jejich neexistenci. Nelze z nich tedy zjistit, zda se městský úřad jako povinný subjekt skutečně pokoušel požadované informace nalézt a na základě jakých skutečností dospěl k závěru, že je fakticky nemá, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

když i s ohledem na formulaci žádosti cílící na informace o jednání mezi pracovníky městského úřadu a pracovníky žalovaného v záležitosti pilařského závodu v obci Kovářská bylo zřejmé, že pátrání nebylo možné omezit pouze na prohledání centrální evidence městského úřadu, ale že bylo namístě se na věc dotázat i pracovníků řešících věci týkající se pilařského závodu v obci. Po povinném subjektu lze oprávněně požadovat zdůvodnění toho, jaké faktické skutečnosti jej vedly k závěru o tom, že požadované informace nemá.

19. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36, „*zcela nedostatečným by tedy bylo sdělení povinného subjektu, kterým by bez bližšího zdůvodnění pouze oznámil, že požadované informace nemá. Povinný subjekt musí zejména řádně odůvodnit, z jakých důvodů požadovanými informacemi nedisponuje, resp. disponovat ani nemůže, a na základě jakých skutečností dospěl ke zjištění, že požadované informace nemá (např. zda je vyhledával ve svém informačním systému, v archivu apod.)*“.
20. Taková to situace přitom v podstatě nastala i v projednávané věci, přičemž nedostatky rozhodnutí městského úřadu jakožto povinného subjektu neodstranil ani žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí. Uvedená skutečnost přitom brání věcnému přezkumu vydaných rozhodnutí. Z důvodu uvedeného v § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, je proto namístě rozhodnutí zrušit. Za situace, kdy bylo zjištěnou vadou řízení zatíženo i rozhodnutí městského úřadu, soud v zájmu zachování dvojinstančnosti zrušil podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i toto rozhodnutí. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.
21. Za tohoto stavu bylo bezpředmětné a předčasné zabývat se námitkami žalobkyně stran toho, zda měl městský úřad povinnost požadovanými informacemi disponovat, neboť dosud nebylo ani prokazatelně zjištěno, zda nějaké z požadovaných informací existují, či nikoli.
22. Jde-li o namítanou podjatost úřední osoby vyřizující věc u žalovaného, soud poukazuje na znění § 14 odst. 1 správního řádu. Podle něj platí, že každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. Podjatost úřední osoby však nelze shledat v jejím postupu a rozhodování v projednávané věci či v jiných věcech. To totiž nic nevyovídá o jejím poměru k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům a s tím souvisejícím zájmu na výsledku řízení. Žalobkyně ostatně v tomto směru ani nic netvrdila.
23. Podle § 16 odst. 5 informačního zákona platí, že při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.
24. Podle tohoto ustanovení tedy platí, že pokud nejsou dány žádné důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, měl by soud povinnému subjektu nařídít, aby požadované informace poskytl. V projednávané věci však správní orgány dospěly k neodůvodněnému závěru, že důvodem pro odmítnutí žádosti žalobkyně o informace je skutečnost, že požadované informace neexistují. Z uvedeného tak plyne, že městský úřad ani žalovaný Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nezkoumali, zda v projednávané věci neexistují další zákonné důvody pro odmítnutí poskytnutí informace. Ze správního spisu ani z rozhodnutí správních orgánů tedy nelze shledat, zda neexistují důvody pro odmítnutí poskytnutí informace, a proto soud nemohl nařídít městskému úřadu poskytnutí informace dle § 16 odst. 5 věty druhé informačního zákona.

25. Soud neprovedl žalobkyní navržené dokazování žádostí o informace ze dne 11. 9. 2017, rozhodnutím městského úřadu ze dne 22. 2. 2021, č. j. MU-VEJ/96/2021/taj, odvoláním žalobkyně ze dne 22. 2. 2021, žalobou napadeným rozhodnutím s doručenkou a rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2020, č. j. 2 As 26/2019-36, neboť judikaturou a listinami, které jsou součástí správního spisu, se dokazování v soudním řízení správním neprovádí. Pro nadbytečnost neprovedl soud ani dokazování důkazními prostředky navrženými v bodě II. žaloby a rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 1. 2021, neboť měly sloužit k prokázání skutečností, které pro posouzení věci nejsou rozhodné.
26. Jde-li o náhradu nákladů řízení, soud konstatuje, že v případě žalobkyně jde o značně specifického žadatele, známého jistě nejen žalovanému z jeho úřední činnosti, ale i soudu; žadatele, který se mimo jiné množstvím a charakterem svých podání pohybuje na hranici zneužití práva jako jednoho z důvodů odmítnutí poskytnutí informace. Nicméně k aplikaci tohoto institutu musí být splněny podmínky a tyto musí ve svém rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací správní orgány náležitě odůvodnit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 As 385/2019-55).
27. Soud výrokem II. žalobkyni, která měla ve věci plný úspěch, nepřiznal plnou náhradu nákladů řízení, neboť jsou zde důvody zvláštního zřetele hodné podle § 60 odst. 7 s. ř. s. Nelze totiž odhlížet od kontextu celé rozhodované věci „Pila Kovářská“, tedy od dalších kauz, o nichž je soudu z úřední činnosti známo, že v nich žalobkyně a její právní zástupce aktivně vystupují (v současnosti soud eviduje přes 60 žalob žalobkyně). Právní zástupce zastupuje žalobkyni, případně Ing. T. W. v obdobných řízeních opakovaně. Všichni tři uvedení jsou v příbuzenském poměru, jak je soudu známo i z jejich podání např. ve věci vedené pod sp. zn. 15 A 46/2019.
28. Soudu je též známo, že žalobkyně zastoupená stejným právním zástupcem jako v nynější věci vedla či stále vede řadu soudních sporů před správními soudy, a to se správními orgány, od nichž požadovala pokaždé poskytnutí informace dle informačního zákona. Jedním z těchto tímto způsobem zatížených správních orgánů je například Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem, u níž bylo evidováno celkem 172 podání od žalobkyně, Ing. T. W. a JUDr. Jana Waltera, jak je zřejmé z rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 3. 2022, č. j. 15 A 107/2019-91. Z rozsudku zdejšího soudu ze dne 18. 5. 2022, č. j. 15 A 130/2019-74, vyplývá, že uvedená trojice podala k Ministerstvu pro místní rozvoj od roku 2015 celkem 1042 podání.
29. Obdobná situace je i u dalších správních soudů, např. lze odkázat na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2019, č. j. 14 A 80/2019-34, kde je uvedeno, že žalobkyně, případně Ing. T. W., oba vždy zastoupeni právním zástupcem JUDr. Janem Walterem, jen v průběhu měsíců ledna až dubna 2019 podali v této věci u správního orgánu celkem osm žádostí o poskytnutí informací podle informačního zákona, přičemž těmito žádostmi vždy usilovali o sdělení, jakým způsobem se žalovaný vypořádal s dřívějším podáním (žádostí o prošetření způsobu vyřízení stížnosti) právního zástupce žalobkyně, a že Ministerstvo pro místní rozvoj jen za období ledna až května 2019 eviduje na 250 podání výše uvedených osob. V tomto rozsudku Městský soud v Praze dospěl k závěru, že Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

„skutečným motivem žadatelů není kontrola veřejné moci prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím, ale šikanózní postup, kterým tyto osoby sledují personální a časové zatížení žalovaného.“

30. Pokud jde o Ing. T. W., rovněž pravidelně zastupovaného právním zástupcem žalobkyně, soudu je známo, že vedl či stále vede taktéž celou řadu obdobných soudních sporů před správními soudy jako žalobkyně. Jedná se například o žaloby projednávané zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 151/2017, 15 A 216/2017, 15 A 232/2017, 15 A 240/2017, 15 A 250/2017, 15 A 24/2018, 15 A 42/2018, 15 A 45/2018, 15 A 74/2018, 15 A 75/2018, 15 A 82/2018, 15 A 151/2018, 15 A 161/2018, 15 A 182/2018, 15 A 193/2018, 15 A 224/2018, 15 A 27/2019, 15 A 28/2019, 15 A 29/2019, 15 A 46/2019, 15 A 48/2019, 15 A 49/2019, 15 A 63/2019, 15 A 72/2019, 15 A 87/2019, 15 A 88/2019, 15 A 89/2019, 15 A 102/2019, 15 A 103/2019, 15 A 104/2019, 15 A 108/2019, 15 A 133/2019, 15 A 137/2019, 15 A 140/2019, 15 A 144/2019, 15 A 145/2019, 15 A 148/2019, 15 A 151/2019, 15 A 163/2019, 15 A 24/2020, 15 A 26/2020, 15 A 27/2020 či 16 A 4/2021.
31. Žaloby, jimiž Ing. T. W. napadá postup správních orgánů při vyřizování žádostí dle informačního zákona, jsou dále evidovány např. u Městského soudu v Praze, a to pod sp. zn. 3 A 174/2017, 5 A 209/2017, 11 A 129/2018, 11 A 213/2018, 14 A 106/2018, 3 A 98/2018, 5 A 174/2018, 8 A 35/2018, 9 A 191/2018, 9 A 211/2018, 6 A 67/2019, 10 A 100/2019, 10 A 165/2019, 14 A 80/2019, 8 A 16/2019, 9 A 89/2019, 11 A 7/2020, 11 A 15/2020, 14 A 48/2020 či 17 A 50/2020.
32. Soud proto uzavírá, že jeho úkolem je poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům, a nikoliv napomáhat některým osobám k tvorbě zisku na úkor protistrany, kterou tyto osoby systematicky zahlcují podáními, a to evidentně s očekáváním, že při vyřizování těchto podání dojde v některých případech k prodlení či formálně chybnému postupu, proti němuž budou následně brojit žalobou. Nejvyšší správní soud užívá zobecňující označení takových osob jako osob vedoucích „spor pro spor“, a nikoli pro získání informace (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2015, č. j. 8 As 182/2014-12). S ohledem na výše uvedená zjištění o postupu jmenovaných osob v jiných řízeních soud pro toto řízení dospěl k závěru, že žalobkyni přísluší toliko náhrada nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, která odpovídá soudnímu poplatku ve výši 3 000 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit v obvyklé lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 2. srpna 2022

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v.r.
předseda senátu

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobce:

zastoupený Mgr. Milanem Kvasnicou, advokátem,
sídlem Na Úvoze 392, 735 52 Bohumín - Záblatí,

proti

žalovanému:

Krajský úřad Ústeckého kraje,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,
zastoupený Mgr. Vlastimilem Škodou, advokátem,
sídlem Masarykovo náměstí 193/20, 405 02 Děčín,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2021, č. j. KUUK/075022/2021/DS/FD,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 4. 6. 2021, č. j. KUUK/075022/2021/DS/FD, se **zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9 800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2021, č. j. KUUK/075022/2021/DS/FD, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Teplice (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 3. 5. 2021, č. j. MgMT/046767/2021. Tímto rozhodnutím povinný subjekt podle § 15 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), odmítl žádost žalobce o informace ze dne 24. 2. 2021 s odůvodněním, že v případě poskytování informací z přestupkového řízení je nutno postupovat pouze na základě § 38 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Shodu s prvopisem potvrzuje

(dále jen „správní řád“), tj. že požadované informace lze formou nahlížení do spisu kromě účastníka řízení poskytnout pouze osobám, které prokážou právní zájem nebo jiný vážný důvod a pokud tím nebude porušeno právo některého z účastníků. Žalobce se v žalobě domáhal také toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobce úvodem podané žaloby zrekapituloval dosavadní průběh dané věci. Následně namítl, že právní názor žalovaného je založen na zcela mylné úvaze, že podle InfZ není možno poskytnout rozhodnutí v obecně určených věcech, neboť taková rozhodnutí lze získat nahlížením do spisu ve smyslu § 38 správního řádu, tudíž umístění rozhodnutí v konkrétním správním spise zakládá nemožnost poskytnout toto rozhodnutí na základě žádosti dle InfZ. Žalobce připomněl, že se podle § 18 odst. 1 správního řádu každé rozhodnutí ve správním řízení nachází ve správním spise. Logikou žalovaného by tedy nebylo možno na základě žádosti podle InfZ poskytnout jakékoli rozhodnutí v jakékoli věci projednávané ve správním řízení. Žalobce v této souvislosti poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2006, č. j. 8 As 34/2005-76, ze dne 25. 8. 2005, č. j. 6 As 40/2004-62, ze dne 13. 1. 2020, č. j. 7 As 245/2019-28, a ze dne 8. 10. 2015, č. j. 10 As 126/2015-33. Žalobce nesouhlasil s názorem žalovaného, že může uplatnit právo na zjištění jím požadovaných informací postupem podle § 38 správního řádu, tedy nahlédnutím do spisu. Tato možnost je podle žalobce vyloučena samotným obsahem žádosti o poskytnutí informací – žalobce nezná spisové značky předmětných rozhodnutí, nezná jejich účastníky, není schopen je žádným způsobem identifikovat, navíc nemá právní zájem ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu. Žalobce pokračoval, že shodně s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 34/2005-76 je třeba vzít v úvahu, že poskytnutí anonymizovaného rozhodnutí a nahlédnutí do spisu jsou dva odlišné úkony s odlišnými důsledky do právní sféry účastníků. V případě poskytnutí anonymizovaného rozhodnutí se žadatel dozví informace nikterak nezasahující do osobní sféry účastníků správního řízení. Z toho žalobce dovodil, že žádost o poskytnutí informací podle InfZ je dostupná komukoli, zatímco nahlížení do spisu jen privilegovaným osobám.
3. Žalobce označil za absurdní závěr žalovaného, že pokud by povinný subjekt přijal žalobcovy důvody uvedené v žádosti o poskytnutí informací a začal je aplikovat, mohl by kdokoli požádat správní orgán coby povinný subjekt o poskytnutí kopie libovolného množství konečných rozhodnutí k případům, jež správní orgán projednal v určitém období. Žalobce k tomu uvedl, že předně není vůbec známo, o jaké množství rozhodnutí se jedná. Žalobce žádal o rozhodnutí za určité časové období týkající se osob s trvalým bydlištěm v ulici čítající tři panelové domy o osmi patrech, cca 72 bytů. Žalobce zdůraznil, že nemá ponětí, kolik fyzických osob mělo trvalé bydliště v těchto domech během období, za které žádal rozhodnutí, tím spíše neví, kolik z nich se dopustilo přestupků. Žalobce zdůraznil, že neměl ponětí o tom, zda požadovaná informace znamená jednotky nebo tisíce rozhodnutí. Žalobce podotkl, že samotný rozsah požadovaných informací nemůže být sám o sobě důvodem k odmítnutí žádosti, jak ostatně uvádí i důvodová zpráva k novele InfZ. Žalobce uvedl, že u zdejšího soudu žádal v nedávné minulosti o rozsudky určené podle žalované částky a osoby žalobce, přičemž tato žádost byla vyřízena sdělením, že takové rozhodnutí neexistuje. Pokud by žalobce některý z předmětných parametrů neuvedl, mohlo by se to týkat i tisíců rozhodnutí. Žádost žalobce obecně nelze posuzovat hypoteticky, ale tak, jak je žádáno. Za dané situace nemůže existovat důvod k odmítnutí žádosti z důvodu, že by mohlo jít za jiné okolnosti o vysoké množství rozhodnutí. Žalobce závěrem žaloby připomněl, že jednou z činností povinného subjektu, kterou je povinen ze zákona vykonávat, je vyřizování žádostí podle InfZ.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. K žalobním námitkám uvedl, že při posuzování žádosti o informace vycházel v první řadě z InfZ, který je v obecné rovině ve vztahu k právu na informace zvláštním právním předpisem. Žalovaný Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED]

zdůraznil, že současně aplikoval § 38 správního řádu, který upravuje nahlížení do spisu vedeného ve správním řízení a který je podle ustálené judikatury správních soudů vůči všem „informačním“ zákonům, tedy i ve vztahu k InfZ, ve zvláštním právním postavení. Žalovaný pokračoval, že se námitkami žalobce zabýval již v napadeném rozhodnutí, kde uvedl i četnou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Zopakoval, že žádost žalobce o informace je možné vyhodnotit jako žádost o vytvoření nové informace, neboť správní orgán nedisponuje takovými prostředky ani statistikou, aby bylo možné žádosti vyhovět. Bylo nutno postupovat v souladu s právním názorem Ministerstva vnitra vyjádřeným ve sdělení č. j. MV-144236-1/ODK-2012 a ve Stanovisku odboru veřejné správy, dozoru a kontroly č. 1/2012. Žalovaný dále uvedl, že pokud by on nebo povinný subjekt přijali důvody, které žalobce uvedl v žádosti a v odvolání a začali by je obecně aplikovat, pak by *argumentatio ad absurdum* mohl kdokoli požádat správní orgán coby povinný subjekt o poskytnutí kopie libovolného množství konečných rozhodnutí k případům, jež správní orgán projednal v určitém období. Žalovaný uvedl, že to by v konečném důsledku vedlo k situaci, kdy by povinné subjekty pouze pořizovaly kopie rozhodnutí či jiných dokumentů a nevykonávaly by jinou činnost, což je nežádoucí stav.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

5. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že je zásadní rozdíl mezi poskytnutím informace k žádosti podle InfZ a procesním úkonem nahlédnutí do spisu podle § 38 odst. 1 správního řádu. Žalobce souhlasil se žalovaným, že žádost účastníka podle InfZ o poskytnutí např. soupisu součástí spisového materiálu je postupem, který není v souladu s účelem InfZ a takovou potřebu by měl účastník uspokojit postupem podle § 38 odst. 1 správního řádu. Podle žalobce jde však o zcela jinou situaci, když osoba, která není účastníkem předmětných řízení, ani nemá jiný důvod ve smyslu § 38 odst. 2 správního řádu, žádá o poskytnutí informací spočívajících v konečném rozhodnutí ve věci. Žalobce konstatoval, že si je vědom svého trvalého bydliště i nulové přestupkové minulosti, pročez nemohl být v žádném z předmětných řízení, ze kterých žádá o poskytnutí informace, účastníkem, takže minimálně z titulu § 38 odst. 1 správního řádu do spisu nahlédnout nemůže.

Posouzení věci soudem

6. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
7. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. V žádosti o informace ze dne 24. 2. 2021 adresované Statutárnímu městu Teplice žalobce žádal o „*všechna konečná přestupková rozhodnutí (rozhodnutí, usnesení o zastavení, příkazy) od roku 2011 dosud fyzických osob, které měly v předmětné době (tj. je uvedeno v předmětném rozhodnutí) trvalý pobyt v ulici Písečná, Teplice*“. Žalobce žádal o „*poskytnutí informací v anonymizované podobě, kdy nebude možno identifikovat konkrétní osobu, avšak bude možné rozzeznat, že se u konkrétních rozhodnutí jedná o osobu odlišnou od jiných rozhodnutí*“. Rozhodnutím ze dne 18. 3. 2021, č. j. MgMT/021729/2021/Sf, povinný subjekt žádost žalobce o informace Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

odmítl s odůvodněním, že v případě nahlížení do spisu (či poskytování informací v jiné formě) z přestupkového řízení je nutno postupovat pouze na základě § 38 odst. 2 správního řádu, tj. informace lze kromě účastníka řízení poskytnout pouze osobám, pokud prokážou právní zájem nebo jiný vážný důvod a pokud tím nebude porušeno právo některého z účastníků. Povinný subjekt odmítnutí žádosti o informace dále odůvodnil tím, že žalobce žádal rozhodnutí ve věcech přestupků konkrétních osob a poskytnutím informací by mohlo dojít k porušení ochrany osobních údajů či osobnosti těchto osob. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 4. 2021, č. j. KUUK/47470/2021/DS/FD, rozhodnutí povinného subjektu zrušil a věc vrátil povinnému subjektu k novému projednání. Povinný subjekt následně vydal rozhodnutí ze dne 3. 5. 2021, č. j. MgMT/046767/2021, kterým žádost žalobce o informace odmítl podle § 15 InfZ s odůvodněním, že v případě nahlížení do spisu (či poskytování informací v jiné formě) z přestupkového řízení je nutno postupovat pouze na základě § 38 odst. 2 správního řádu a toto ustanovení je speciálním právním předpisem ve vztahu k InfZ. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 3. 5. 2021 odvolání, o kterém žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.

10. Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny.
11. Podle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.
12. Podle § 2 odst. 3 InfZ se zákon nevztahuje na poskytování informací o údajích vedených v centrální evidenci účtů a v navazujících evidencích, informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.
13. Podle § 15 odst. 1 InfZ platí, že pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.
14. Podle § 38 odst. 1 správního řádu mají účastníci a jejich zástupci právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci. Není-li účastník zastoupen, může spolu s účastníkem nahlížet do spisu i jeho podpůrce.
15. Podle § 38 odst. 2 správního řádu jiným osobám správní orgán umožní nahlédnout do spisu, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem.
16. Soud nejprve připomíná, že právo na informace je ústavně zakotveným právem, neboť je garantováno v čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Ačkoliv se nejedná o neomezené právo, výjimky z něj je nutno vykládat restriktivně. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 10. 2013, č. j. 4 As 125/2013-50, uvedl, že „*extenzivní výklad podmínek, za kterých zákon č. 106/1999 Sb. umožňuje právo na poskytnutí informací omezit a informace neposkytnout, by směřoval proti vlastnímu smyslu a účelu jak samotného zákona č. 106/1999 Sb., tak i ústavně zaručeného veřejného subjektivního práva garantovaném čl. 17 Listiny základních práv a svobod. V moderním demokratickém právním státě představuje právo na informace jednu ze záruk zákonnosti. Bez informací nelze účinně vykonávat kontrolu.*“
17. Jednou z forem přístupu k informacím je využití žádosti o informace podle InfZ. V rozsudku ze dne 28. 3. 2006, č. j. 8 As 34/2005-76, Nejvyšší správní soud k povaze InfZ uvedl, že „*zákon o svobodném přístupu k informacím zajišťuje provedení práva zaručeného Listinou základních práv a svobod v článku 17 odst. 1 (práva na informace); toto právo lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Potřebné informace jsou jednak nástrojem kontroly veřejnosti vůči orgánům spravujícím věci veřejné, jednak slouží jako podklad pro volbu postupu každého jednotlivého občana při správě věcí veřejných.*“

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED]

18. Další formou přístupu k informacím je právě nahlížení do spisu, které je upraveno ve výše citovaném § 38 správního řádu. V rozsudku ze dne 28. 11. 2018, č. j. 10 As 118/2018-53, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že § 38 správního řádu upravuje specifickou proceduru získání požadované informace. Účastník řízení a jeho zástupce mohou do spisu nahlížet neomezeně, a to v průběhu celého správního řízení. Kromě těchto osob může do spisu nahlédnout i jiná osoba, která prokáže právní zájem nebo jiný vážný důvod. V rozsudku ze dne 11. 8. 2009, č. j. 1 As 51/2009-106, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že právo nahlížet do spisu náleží pouze osobám vyjmenovaným v § 38 správního řádu, přičemž jen tomuto užšímu okruhu osob náleží široce vymezené právo na jakékoli informace ze správního spisu. S ohledem na výše uvedené zdejší soud uvádí, že oproti tomu žádost o informace podle InfZ je primárně prostředkem sloužícím ke kontrole veřejné správy. Pomocí InfZ může o informace žádat kdokoli a povinný subjekt až na výjimky informace poskytně.
19. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 As 118/2018-53 uvedl ke vztahu dvou výše uvedených forem přístupu k informacím, že InfZ představuje obecnou normu, což nevylučuje, aby určité otázky byly pro vymezený okruh právních vztahů a subjektů řešeny v jiných právních předpisech, např. ve správním řádu. V rozsudku č. j. 1 As 51/2009-106 Nejvyšší správní soud popsal, že institut nahlížení do spisu je třeba chápat jako speciální postup k poskytování informací podle InfZ.
20. Soud na tomto místě odkazuje na komentářovou literaturu k dané problematice. Z té vyplývá, že „*institut nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu je zvláštní právní úpravou vůči informačním zákonům. Přestože nahlížení do spisu slouží též získávání informací, jeho podstata a podmínky jsou jiné než obecný přístup k informacím povinných subjektů. Toto právo svědčí pouze účastníkům konkrétních řízení a osobám s právním zájmem nebo jiným vážným důvodem na nahlížení do spisu. Obsahem tohoto práva je fyzický a v zásadě neomezovaný přístup k originálu správního spisu a s tím spojená možnost činit si výpisy a pořizovat kopie. Jeho podstatou je vztah ‚nahlížeatele‘ k věci, který odůvodňuje poskytnutí i takových informací, které by obecnou cestou musely být odepřeny. Takto konstruované právo rozšiřuje možnosti přístupu k informacím pro vybrané skupiny osob. Neupravuje, a tím méně pak omezuje, možnosti obecného poskytování informací podle informačních zákonů.* (F. Korbel, „*Přístup k informacím podle správního řádu a zákonů o informacích*“, in Kadečka, S., Kliková, A., eds.: *Nový správní řád a místní samospráva*, Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 198-215).
21. Soud tedy souhlasí se závěrem žalovaného, že z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že § 38 správního řádu je třeba vykládat jako speciální úpravu k „informačním“ zákonům, tedy i k InfZ. Tato skutečnost rovněž plyne ze základních pravidel přednosti zvláštní právní úpravy před úpravou obecnou. Podle § 2 odst. 3 InfZ se navíc tento zákon mj. nevztahuje na poskytování informací podle zvláštního právního předpisu. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 8. 2009, č. j. 2 As 38/2007-78, správní řád mezi tyto zvláštní právní předpisy nepochybně patří. Podle názoru Nejvyššího správního soudu musí zvláštní zákon upravit problematiku poskytování informací komplexně, což § 38 správního řádu jistě splňuje, tudíž pod podmnožinu zákonů ve smyslu § 2 odst. 3 InfZ patří. Je zapotřebí upozornit na to, že i když Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku citoval starší znění § 2 odst. 3 InfZ, jsou tyto závěry aplikovatelné i na stávající znění, jak ostatně vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 As 118/2018-53. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud zdůraznil, že nahlížení do správního spisu podle § 38 správního řádu je natolik specifickým způsobem poskytování informací, že jej lze podřadit pod § 2 odst. 3 InfZ. Povinný subjekt tedy nemá činit žádné úkony podle InfZ, ale rovnou domluvit se žadatelem způsob nahlížení do spisu.
22. Dále již však závěry správních orgánů nejsou správné. Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku č. j. 2 As 38/2007-78 totiž upozornil na to, že § 2 odst. 3 InfZ je třeba užít v případě, kdy žadatel požaduje kompletní správní spis ve své věci. Nejvyšší správní soud dále zdůraznil, že tento postup nemůže být využit ve všech případech vyloučených § 2 odst. 3 InfZ. Zejména se jedná o případy, kdy je požadována informace ze spisu v případech, kdy žadatel nesvědčí právo nahlížet do spisu podle správního řádu, neboť tento není spisem v jeho vlastní věci. InfZ umožňuje přístup k informacím o činnosti veřejné správy širšímu okruhu osob, než které mohou nahlížet do správního spisu. Ve výše zmiňovaném rozsudku č. j. 1 As 51/2009-106 Nejvyšší správní soud Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

vedl, že pokud žadatel o informace nespadá pod definici osoby oprávněné nahlížet do spisu podle § 38 správního řádu, může žádat o informaci, jež je součástí správního spisu, podle InfZ. Poskytnuta však bude jen taková informace ze správního spisu, o kterou žadatel požádá a neuplatní se široce vymezené právo na přístup k celému správnímu spisu. Judikatura soudů ve správním soudnictví dlouhodobě zastává názor, že se o nahlížení do spisu jedná v případech, kdy žadatel žádá informace v takovém rozsahu, v němž tak lze činit pouze prostřednictvím institutu nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu. Pokud by se žádost týkala kompletního spisu nebo jeho podstatné části, byl by povinný subjekt tuto žádost povinen vyřizovat v režimu § 38 správního řádu coby nahlížení do spisu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 2. 2021, č. j. 8 As 50/2019-46, uvedl, že vypovídací schopnost jednotlivých dokumentů ze spisu, a to zejména rozhodnutí, je dostatečná pro kontrolu veřejné správy. Jedná se tedy o omezený přístup ke konkrétním dokumentům ze správního spisu, například k rozhodnutím. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že takový postup je plně v souladu s principem publicity veřejné správy.

23. Taková situace nastala v případě žalobce. Ten nežádal o seznámení se s celými správními spisy ani o zaslání jejich kopií, nýbrž o konkrétně určenou část spisového materiálu, tj. anonymizovaná konečná rozhodnutí ve věcech, ve kterých nebyl účastníkem řízení, ani nemohl prokázat svůj právní zájem. Povinný subjekt ani žalovaný ostatně v řízení neargumentovali tím, že žalobce žádá o poskytnutí celého spisu. V případě žalobce měl povinný subjekt žádost vyřizovat podle InfZ, tj. buď žalobci požadované informace poskytnout, nebo jejich poskytnutí z důvodů vymezených v InfZ odmítnout (k tomu srov. např. § 9 a § 11 InfZ). Povinný subjekt i žalovaný tedy pochybili, pokud odmítli žádost žalobce o informace s odůvodněním, že žalobce měl využít práva nahlížet do správního spisu, jestliže žalobce tuto možnost neměl. Povinný subjekt a žalovaný tak nesprávně zaměnili žádost o informace podle InfZ s právem nahlížet do spisu podle § 38 správního řádu. Žalobou napadené rozhodnutí je proto nezákonné.
24. Soud dále k tvrzení žalovaného o rozsáhlosti a časové náročnosti související s vyhledáním požadovaných informací podotýká, že obecně sice platí, že informace mají být poskytovány bezplatně, nicméně InfZ vymezuje případy, ve kterých povinný subjekt může požadovat úhradu nákladů, které v souvislosti s vyhledáváním informace vznikly, mezi něž řadí i náklady vzniklé v souvislosti s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací (srov. § 17 odst. 1 InfZ).
25. Soud dále poukazuje na § 16 odst. 5 InfZ, podle něhož platí, že „[p]ři soudním přezkoumání rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.“ Podle tohoto ustanovení tedy platí, že pokud nejsou dány žádné důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, měl by soud povinnému subjektu nařídít, aby požadované informace poskytl. V projednávané věci však správní orgány dospěly k nesprávnému názoru, že důvodem pro odmítnutí žádosti žalobce o informace je skutečnost, že jeho žádost byla ve skutečnosti žádostí o nahlédnutí do spisu dle § 38 správního řádu. Z uvedeného tak plyne, že správní orgány nezkoumaly, zda v projednávané věci neexistují další zákonné důvody pro odmítnutí poskytnutí informace. Ze správního spisu ani z rozhodnutí správních orgánů tedy nelze shledat, zda neexistují důvody pro odmítnutí poskytnutí informace, a proto soud nemohl nařídít povinnému subjektu poskytnutí informace dle § 16 odst. 5 věty druhé informačního zákona.
26. Soud tedy shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil. Zároveň soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž je ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán výše uvedenými závěry soudu.
27. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě v celkové výši 9 800 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč, z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d)] a z částky 600 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 téže vyhlášky]. Soud nepřiznal žalobci odměnu za úkon jeho právní zástupkyně spočívající v replice k vyjádření žalovaného, neboť toto podání neobsahuje nad rámec žaloby žádnou novou argumentaci. Repliku k vyjádření žalovaného proto nelze považovat za účelně vynaložený náklad řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližě následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 14. prosince 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu